

حقیقی هستند که بی آنکه نویسنده پیش بینی کند بر کتاب خانه ای دلالت دارند که درهای آن بروی نسیم تازه بسته است.

« اولیویه وندل همز » olivier wendellholmes « ۱۸۰۹-۱۸۹۴ »
 از سال ۱۸۵۷ یکی از نویسندگان مهم مجله « انالیتیک ماهانه » بود که « لوئل » سردبیر آن بود وی در این مجله با نثری ساده و صحیح فقط هجو نامه هائی جالب درباره مهمانان مهمانخانه خیالی یکی از خانواده های « سنن » نوشت ، این مقالات ، رفته رفته جمع شدند و کتابهایی بوجود آوردند بنام « مستبد هنگام صرف چاشت » (۱۸۵۸) « استاد هنگام صرف چاشت » (۱۸۶۰) « شاعر هنگام صرف چاشت » (۱۸۷۲) « همز » مخالف با یوریتن ها بود و این مخالفت در این عصر خود اینکار واصلاتی بشمار میرفت ولی این استکار بر عکس ظاهر خود امری واحد نبود در باره ارزش ادبی تالیفات وی تنها میسران گفت که این تالیفات خیالی جانب بودند.

فصل سوم

نخستین نویسنده عثمان ملی

اکنون به نیمه دوم قرن ۱۹ رسیده ایم ولی ممکن است که خواننده بی خبر این چند نویسنده بزرگ را که در طی این رساله در احوالشان آنگهی یافیم انگلیسی بدانند راست است که « امرسن » از مصمم قلب خواهان ادبیاتی ملی بود وای حتی خود او نیز با خطر زخمی انگلیسی افکاری فیلسوفانه داشت که عامه مردم از ادراک آنها ناتوان بودند شاید به همین جهت بود

که مردم به افکازی کوچک تر می پرداختند ولی در موضوعاتی بحث میکردند که با جریان طبیعی افکار او بسیار نزدیک می نمود .

راز محبوبیت داستان های « فرنیتر » نوشته « فنی مورکویر » و

« کلبه عمونیم » نوشته خانم « هاریت بیچراستو » Beecher - stowe

Mrs Harriet (۱۸۱۶-۹۶) در همین جا نهمه است کلبه عمونیم که

یکی از مشهور ترین داستان های جهان است در ۱۸۵۱ بچسب رسید و

تعداد چاپش بزودی بزرگ مایون بالغ شد و در سال بعد در تماشاخانه

معرض نمایش درآمد و بکلیه زبان های متمدن جهان نقل گردید شیوانی

بزرگ و روانی و زیبایی انشاء و فصاحت جملات نیست که این کتاب تبلیغی

را که برای فاس کردن معاصم مردگان در دول جنوبی نگاشته شده بود

محبوب جهان گردانید علت استقبال مردم آن بود که این کتاب در موضوعی

بحث میکرد که همه در آن موقع بدان اشتیاق داشتند مطالب احساساتی

و اخلاقی در آن عصر زمانزد همگان بود و با آنکه خانم « استو » هنر

و طبع ظریف « دیکنزا » را نداشت با عشق و صمیمیت از آرزوئی بزرگ و

بسنجیده خواداری مسکود مسئله مرده عروشی به آنشی مانند بود که او

او آنرا با احساسی بیشتر بر افروخت مباحثاتی که درباره جهانی جنگهای

۱- Charles Dickens داستان نویس انگلیسی مولود در « لاند

بورن » در داستان های پیشمار خود بعد از چهره ریاکاری و خودپرسی

و مدارد و از سچین و کون کان آواره دفاع میکند از زمان آثار او

در کتب آلمانی مانند « دیکنزا » و « دیکنزا » و « دیکنزا » و

« دیکنزا » و « دیکنزا » و « دیکنزا » و « دیکنزا » و « دیکنزا » و

(۱۸۱۲-۱۸۷۰)

انفصال بمیان آمده هر چه باشد انکار پذیر نیست که «کلیه عمو تم» را باید بکی از علل آن دانست چرا که در عقاید و افکار عمومی سخت کارگر آمده بود این کتاب چون روحی جویبار بود که بر آتشی نهفته در زیر خاکستر ریخته باشد آنچه مردم کمر هیدانتند دانست که پس از جنگ خانم «اسر» بسیار کوشید که سر نوشت سیاهان بدسخنی را نکوتر کند که برای آزادی آنان بدینگونه فداکاری کرده بود این آزادی برای سیاهان خطرناک شده و آنانرا بیچاره و بر بستان اجوا و آزاره کرده بود و رهاندگان سیاسی و نظامی آنان نیز غم در میان این دردها را ندانستند ولی باید گفت که علامت روح و باکی قلب و حتی موفقیت برای پدید آوردن اثری که به کار باشد کفایت نیست و بحث درباره موضوعی که خاص امریکا باشد با ایجاد روشی که امریکایی باشد دوامت این مرحله قطعی را «وات ویت من» Walt Whitman و «مارک توین» Mark Twain می یابند که نخستین کسانی هستند که در نظم و نثر توانسته اند روح و دل امریکایی را با زبانی سخن و آواز که از هیچ نظر مدیون ادیبان اروپایی نیست

آیا اسکار بر اثر نبود امرس بود، ظاهر حال حسین بیست «وان» نباید کتابهای او را هم بخوانده بود و «ویس من» تابع افکار و احساسات خویش بود یا اگر بهر بگوئیم از آسناز پیکانه آنچه نکو می دید بوام می گرفت ولی شوری در دلهای مردم بود که راههای این دو نویسنده گردید شرط لازم برای ایجاد ادیبان علمی دانست که علمیان باشند «لانگ کولو» بدین موضوع پی رده بود ولی آنرا ادیبانی برانی و ادبی بودن آن ادیبان می دانست

« ادبیات ما نمیتوانند صرفاً ملی باشد مگر تا اندازه‌ای که صفات و طرز فکر ما با صفات و طرز فکر ملل دیگر تفاوت دارد » و از همین مقدمه نتیجه می‌گرفت که امریکاییان فقط باید ادبیات انگلستان را « ادامه » دهند ولی حقیقت آن است که کشور بزرگ تازه، صفاتی خاص کسب می‌کرد که دیگر جنبه آرمان و آرزو نداشتند، عشق به آزادی فردی و حکومت عامه که در وجود « آبراهام لینکلن » ۱ مجسم شده بود در نطق‌های ساده و مهیج و پر معنی او تجلی می‌کرد و هم‌چنین ذوق به هنر و وسایل جدید کار و بی‌اعتنائی به تمدن قدیم و احترام بی‌روزی و موفقیت، در دلها پدید می‌آمد

۱ - « والتر ویت من » (walter whitman ۱۸۹۴ - ۱۸۱۹)

خالی از اعراق نیست اگر بگوئیم که « والتر ویت من » نویسنده ای بوده است که عامه مردم به آثار او اشتیافی نداشته‌اند بر عکس چون کسی او را نمی‌شناخت یا قدرتش مجهول بود در تمام زندگی خود می‌کوشید که هنر و استعداد خود را بر مردم بشناساند شاید تاریخ‌نشان کتاب‌های او علت این بی‌اعتنائی مردم را بیان کند در ۱۸۵۵ هنگامی که کتاب « برگ‌های گیاه » خود را برای نخستین بار به چاپ رسانید هنوز بسیار زود بود که سبک و افکار وی از نظر صورت و معنی در ادبیاتی مؤثر افتد که « لانگ فلو » و « لوفل » اسناد آن بوده اند از آن گذشته

۱ - Abraham Lincoln رئیس جمهور کشورهای متحد امریکا

مولد در « تارون » ایالت او بر ریاست جمهوری از طرف هواداران الغاء برده فروسی (۱۸۵۹) سال، چیک انحصار بود وی حقوق دوبار در ۱۸۶۴ بر وجه استعنائی خود « مایک تیلان » پیروز شد بدست یکی از طرفداران سعادت برده فروسی نام « ج. و. بوت » پس از پیروزی دولسمالی کسه گردید (۱۸۶۵ - ۱۸۰۹)

ایمان او به حکومت ملی و خوش بینی ساده اش بر اثر تغییراتی که زاده انقلاب صنعتی و نتایج جنگهای انفصال بود، بسیار کودکانه می نمود. در این غوغای مشغله و کارهای فنی و صنعتی شعر در پس پرده قراوشی جا گرفت و جای خود را به داستان و رمان سپرد. با اینهمه درباره وی درست است که بگوئیم اگر «امرسن» عالم نظری، ارسطو ۱ یا «بوالو ۲» ادبیات تازه آمریکا بود «ویت من» نیز «چاسر» یا «زیون» (۳) آن بشمار

۱- Aristotele فیلسوف سبیر یونانی مولد در «استنازیر» مقدونی

وی مربی و دوست اسکندر کبیر رئیس بحله سنانی بود متطوره فلسفی او طبیعت را بماحون صحنه های بزرگ انسان میدهد که در آن ماده بیجان میکوشد که بفعل محض یعنی فعل و ذکاء تبدیل گردد عقل ارسطو بزرگترین عقلی است که تاکنون در ادراک بشر بجای نمانده وی صنف مؤلفات بسیاری است از منطقی و از ساسات و از تاریخ طبیعی و از سماع طبیعی که برقیات علوم جدید ارزش آنها را ثابت کرده اند «تاریخ حیوانات» و «معانی و بیان» و علم الجو و سایر آثارش براساس از نظریات ارسطو و اسکالر در سراسر قرون وسطی وی اساس فلسفه بود ولی فیلسوفان قرون وسطی آثار او را خوب نمی فهمیدند و آنها را بد تعبیر میکردند وی در «کالیس» واقع در «آدیبه» درگذشت (۳۲۲-۳۸۴ قبل از میلاد)

۲- «Nicolas boileau Despréaux» مستقد و ساعر فرانسوی

متولد در پاریس مؤلف «مہنجات» «نامه ها» و «در شعر» و «بورن» و غیره خطای او آن بود که از ادبیات قدیم و ملی فرانسه بی خبر بود و ارزش ادبی ساعران مقدم بر «مانر دپ» را انکار میکرد ولی طریقت برین سکاوت عقل و ذکاء خود را بکار برد تا با احساسات ساحگی و تکلف و تصنع و فضل فروشی خلاصه با آنچه از عقل و طبیعت دور است مبارزه کند وی دوست مهربان و بایدار «کورنی» و «مولر» و «راسین» و «لافتن» بود (۱۶۳۶-۱۷۱۱)

۳- Franois Villon شاعر فرانسوی مولد در پاریس دو سال

۱۴۳۱ وی عمر خود را با آشنگی و پریشانی بسر برد و حتا بین باز نزدیک سه

می آمد چه وی نخستین شاعر ملی بود .
 آثار وی نسبت به آثار فراوان شاعران معاصرش ناچیز است و
 روپهمرفته سراینده يك جلد كتاب شعر بنام « برگهای گیاه » است که در
 تمام عمر اشعاری بر آن افزوده است هنگامیکه در سال ۱۸۵۵ برای
 نخستین بار سرمایه خود این کتاب را بقطع و زیری بچاپ رسانید صفحات
 این کتاب بیس از ۹۵ بود ولی هر طبع مجدد اشعاری تازه داشت و طبع
 آخری که در سال ۱۸۸۲ انجام گرفت کتابی فطور از کار در آمد که با حق
 تألیفی که بوی رسید توانست خانه ای بخرد سی سال طول کشید تا بالاخره
 موفقیت با آغوش باز به استغمال این شاعر شتافت ، چنان های نخستین این
 کتاب را مردم نادیده گرفته یا عسخره کرده بودند علت آن چه بود ؟ غالباً
 این عدم موفقیت و ناسامی بوده را نسبت به « ریت من » معلول شخصیت
 و اخلاق خود شاعر دانسته اند چه او بچه باز و لافزن بود و هم میهنانش
 از این عیب مخالف طبیعت سخت متنفر بودند ولی این عیب و نظایر آن از
 چیزهاییست که مردم معاصر بطور کلی از آنها غافلند نه بچه بازی مانع
 محبوبیت « دوران » گردیده است و نه زنی با محارم ارسپرت « بایرن ۲ »

--- بود که در آوینغ بود و اولین سراینده «وصف ماه کوجك» و «وصف
 نامه بزرگ» است که در آنها از مظهر زمان اولین شاعر عثمانی فراسه نظر
 می آید (موسوی سال ۱۴۸۹)

۱- *Pari Veraine* شاعر فرانسوی مولد در «سز» مؤلف
 چشم های دلیری و «عجل» و «عمر» سرودی ساده و عثمانی است و با موسیقی
 هم آهنگی دارد (۱۸۹۶-۱۸۴۴)

۲- *George Gordon lord Byron* شاعر مشهور انگلیسی مولد
 در لندن مؤلف «جدیدترین» «دن دوران» و «عمر» شعر این شاعر مانند طبع
 لاجوس ، آیین و «جو آیین» و «عین» است هنگام سورش بران
 بایون بسری راه و در «نی سولن می» در کتب (۱۸۲۴-۱۷۸۸)

byron کاسته . علت تمسخر مردم را به آثار او باید در خود همین آثار جستجو کرد وی شاعری بود که بجای آنکه مانند شاعران زبردست دیگر از عشق و غم و بلبل و زسائی زن و دلآوری و مرثیه دم زند هوادار حکومت ملی و صلاح و برادری و ترقی بود بدبختانه اینها کلماتی بودند که امر و زهم اظهار ساده آنها مردم را بخنده میآورد ولی «ویت من» بدین کلمات ایمانی راسخ داشت و برای اثبات آنها از عمل روشن و قلب مشتاق خود مدد میگرفت . سعله امید در دلش افروخته بود و این امید از وهم و بنیاد بهره‌ای نداشت درست است که وی فیلسوفی تصویری بود ولی فکرش در آسمانها سیر نمیکرد و از خطرات و مشکلات حکومت ملی بخوبی آگاه بود از آن گذشته شهوت بر سنی و نحوه ادراک وی از طبیعت چنان بود که او را از راز انشیاء ساده آگاه میکرد و آن احساس را از زیبایی در دلش پدید میآورد که مایه امتیاز شاعران بزرگ میگردد بگانه عیب او آن بود که خود پرستی اس حجاب دیده انفراد میدهد و غالباً سبک وی آمیخته به احساسات تند میگردد و یا چنان یر تکلف بود که از ذوق و ابتکار بهره‌ای نداشت

صورت عروض شعر نیز موضوعی بود که مایه بی‌اعتنائی مردم باشد اما او میگردد چه «ویت من» نه تنها قاعده هنر خود را «احسان از استعارات شاعرانه» میداست بلکه وزن و قافیه را نیز همکار بود و قوانین عروض و بهجور شعر را ناچیز میگرداند مسلم است که وی همیشه منبواست زخود وزن و آهنگی بسازد وزن و آهنگی ملایم و دلگس که «چون پرواز رنده در هوا بود و یا چون شنای ماهی در آب» ولی معلوم بود که روشی بدین تازگی که زاده فکر شاعر بود با فکر معاصران موافق نمی‌افزاد

با آنکه همین معاصران این روش را بمنتهای سادگی رساندند با اینهمه وی شاعری اصیل و صاحب نظر است و خصائص مردم امریکارا در خود جمع آورده « ویت من » چنانکه خود را تعریف کرده است نمونه‌ای کامل از آرمان اصحاب مکتب اصالت فرد امریکائی است.

« درباره حیات و تولد بحث کرده‌ام و به افکار خود جامعه‌ای از منظرها و ایام و کارهای زمان خود پوسانده‌ام تا اینکه جایی خاص خود داشته باشند و بدرستی شناخته گردند و گاهی نیز این افکار را با غرور و تهور آزادی آمیخته‌ام تا روح امریکائی را که در حال تکوین است از اوهام و خرافات و نفوذ خفه کننده افکار گذشته اروپائی و آسیائی ضد حکومت ملی برهاند مقصد نهایی من آن است قواعد لفظ و شعر را برهم زنم و بدون یازری التماس پرتصنع صفت ازلی و شپوی نفس خود را بیان کنم »

۴ - دسته جدید نویسندگان

مارک توان (۱۸۳۵-۱۹۱۰) Mark Twain

مارک توان، نه‌پیر و فرضیه‌های بزرگ بود نه قدرت و تهوری خاص داشت به سادگی افکار خود را باز میگفت و چندان در بند ابتکار و تقلید نبود بر اثر ذوق نویسندگی و علاقه بزندگی وهم چنین دریافت مزد حیز مینوشت و این صفات او را به یک امریکائی متوسط قرن ۱۹ بیشتر نزدیک میکرد؛ وی زن و مخصوصاً زن خود را بسیار محترم میداشت و دوستار اشیاء و قنایع و نحوه رفتار و رفتاری جوانی پر آشوب خود بود به افتادگان و فروتنان ترحم میکرد و پول را می‌پسندید و سیفیه حواریت هیچان انگیز بود مشاغل وی در دوران زندگی عبارت بودند از، شناگردی مطبوعه، ناویانی کشتی

بخار در رود «می سی سی پی» کشفی صلا ، روزنامه نگاری ، انتشار کتاب و سخنرانی نوان با این مشاغل ثروت‌هایی از دست داد و تروتهایی نیز بدست آورد «بی آنکه از قاش کردن دام‌های ثروت چشم پوشد» ظرافت و مهارت هنرمندانه زنان فضل فروش را مستغرمی کرد و با عنطقی ساده از محبوبیت خود به ارزشی آنارش می‌پی برد وی برای توده کار می‌کرد و میدانست چه کند که محبوب او گردد هیچ‌گاه درغم آن نبود که هنرفدان روزنامه ها را با خود همدست کند از هر انچه‌نی کناره می‌گرفت و در نویسنده گی روشی را می‌پسندید که مایه موفقیت او گردد ، و آن روس نگارش موضوع‌های جالب با سبکی روشن بود

دو هنر خاص که پس از وی همه نویسندگان امریکا در کسب آن دو کوشیده‌اند او را از نویسندگان سبک جدید کرده اند تایش از وی ادبیات امتیاز امریکای شرقی و خاص طبقه‌ای بود کسی ادیب بشمار می‌آید که به جهان ادبی خاص و استثنایی «بستان» و «نیویورک» تعلق داشته باشد یا اگر هم در جایی دیگر بدنیامی آید بایستی به امریکای شرقی سفر کرده باشد .

با آنکه مرزا امریکا از مغرب به «کالیفرنیا» رسیده بود و نام امریکا بر سراسر این قاره اطلاق میشد ولی شهرهای انگلسنان جدید «انحصار زندگی عقلی را در دست گرفته بودند «هرسن» «تورو» ، «هوب هرن» و حتی «ویت من» از اهالی مشرق امریکا بودند و اگر «کویر» و «پوئه» در زیر آسمانی دیگر چشم بجهان گشوده باشند ، زندگی ادبی آنان در مشرق امریکا آغاز گردیده است و در انجاست که خود را بمردم‌شناسانده اند این واقعه در تاریخ امریکا مهم است که نوان که در «می سی سی پی» بدنیامده است هنگامیکه ناشران نوانگر و نوانای «بستان» و نیویورک

می‌توانند توجه او را بخود جلب کنند، وی‌هایه سرافرازی و مباحثات مردم شهر «سانفرانسیسکو» میگردد و افعه مهم دیگر آنست که وی از میان توده برخاسته است باظهور «توان» نه تنها برای نخستین بار مغرب امریکا بر مشرق آن نساط می‌یابد بلکه بجای آنکه مشرق شکوفه های دانش و ادب خود را برسم ارمغان به مغرب فرستد، دیگر ادبیات مقام خود را کف عیار از تعلیم و تربیت توده باشد از دست میدهد و توده در ادبیات جای برای خود باز میکند «ساموئل کامز» Samuel Clemens وقتی هم که به «مارک توان» ملقب میشود باز از توده جدا نمیشود همین توده و افتخاری که این توده در حق او قائل شده شد او را در زمره علما بشمار آورده اند و حتی هنگامیکه موی سر و صورتش سفید میشود و دانشگاه های امریکا درباره افتخار اعطاء تاج «اساد هنر» وی بایکدیگر نزاع میکنند و «اکسفورد» آری «اکسفورد» او را دکتر ادبیات می شناسد، مارک توان، از نظر سبک و ذوق و افکار همان خیرنگار کوچک است که اهالی کانیرنی بااستیاق و حرارت آثار او را خوانده اند

هنگامیکه وی به اوج افکار می‌رسد مسلمان همه سر تعظیم در برابر او فرود می‌آوردند و به اسنادی اس اقرار می‌کنند و او را دیکتوری تازد یا بزرگترین «داه گوی زمان حاضر» می شناسند ولی در حکایات بدله سرانی او بحدب از سوخی های آواز خوان مهمانخانه ها بهر و گرانمایه بر میسود و بهر مانان دانسانهای از اشخاص خشن و زنده اند که طرافت طبع و روح و سعیت فیرمانان «دیکتور» را ندارند وی افکاری خنده آور دارند ولی اندازه ای برای آنها فاعل نیست و یک فکر را تا حد اشباع تکرار میکند

چون این نویسنده خوش بین در پایان زندگی سخنی ها و ناکامی هائی دیده و آنها را بزبان قلم جاری ساخته است برخی بدین علت او را متفکر و فیلسوف دانسته اند و این صفت بدین و بذله گو از ملاحظاتی آمیخته به تناقض عاری نیست خود او نیز فرفته این موضوع گردیده است مکالمه ای «فلسفی» از او به جامانده که پس از مرگ بچاپ رسیده بنام «بشر چیست» .

اگر درباره این کتاب ناچیز و اندامی بحث کنیم شاید از اهمیت وی بکاهد ولی نه چنین نیست آثار توان همگی دلاویز و دلرباست چه او آسان می نویسد و میداند چگونه خواننده را شیفته خود کند ، کتاب های او را مردم امریکا دوست دارند بخاطر آنکه وی عالم اخلاقی و واقع بین است ولی سخنی خشن و زننده نمیگوید ، و باز بخاطر آنکه وی از اخلاق و آداب معاشرت یک امریکائی متوسط بخوبی آگاه است بی آنکه فکری انفلابی و مخرب داشته باشد . «توان» کتابهایی مهم درباره مسافرت هائی نوشته است که تقریباً در کلیه قسمت های جهان کرده . بر اثر ایمان به برتری خود و نمایان به ادراک مسأله زیبا از نظر بهداشت و آسایش از شوری و کیهان ها و بوهای بد با اندازه زیبایی و یا اختلالات تاریخی صحنه های مشهور ، متاثر میگردد چنانکه در کتاب « بیگانهان در خارج » (۱۸۶۸) دیده میشود ، در این کتاب بهمان اندازه خود را امریکائی نشان میدهد که در کتابهایی دیگر که باغرو و انسیای از همین خود بحث میکند مانند کتاب « به سختی » (۱۸۷۲) و کتاب « زندگی در سواحل می سی سی پی » ۱۸۸۳ وی به مرز جنبه ای آسمانی میدید و قهرمانان آنرا مرده بی شعاع و بی باک می شناسد و رود (می سی سی پی) را از همه رودخانه ها مهمتر میداند

«چه هستند رودخانه‌های دمشق در برابر پدر آبها؟» مسافرت‌های او را در مکان می‌توان به سیاحت‌هایش در زمان نزدیک کرد در کتاب‌هایی مانند «شهر یارویی نوا» (۱۸۸۱) یا امریکائی در دربار «آرتور پادشاه» (۱۸۸۹) همین ترحم تمسخر آمیز نسبت به کلیه آثار و اشیاء غیر امریکائی و همان تحقیر و بی‌اعتنائی نسبت به حکومت‌هایی، از خلال آنها خود نمائی میکند، که بر اثر اراده ملت بمیان نیامده اند ولی «توان» دلی حساس دارد و این فیلسوف تحققی که پیرو مسلاک پروتستان است ده سال از عمر خود را برای تالیف تاریخی از زندگی «زان دارک» (۱۸۹۶) میگذراند این کتاب از احساسات غم‌انگیز و سوزناک پر است و بنظر نویسنده دل‌آویزترین کتاب اوست ولی نه نسل‌های بعد بر این عقیده‌اند و نه هیچ‌یک از کتابهای او که اکنون کهنه بنظر می‌آیند.

عبارات کتاب «زندگی در سواحل می‌سی‌سی‌پی» افینخاری حقیقی و مسلم برای او کسب می‌کنند چه در این کتاب وی بجر بیانی راهی نویسد که از نابوایی کشتی بخار بدست آورده، سبک نگارش و هم‌چنین هاجر ای این داستان باندازه وقایع زندگی «رایسن» در جزیره خود، هیجان‌انگیز و گیراست و دو کتاب دیگر که وی خاطرات جوانی خود را در آنها نقل می‌کند همین لطف و جذابیت را دارند این دو کتاب عبارتند از «تام لزه‌کشی» Tom Sawyer (۱۸۷۶) و مخصوصاً منم آن «جوآدب زندگی هکل بری فیبا» Huckleberry finn (۱۸۸۴) که شاهکاری از ادبیات نوده‌سده‌ای است «همینگوی» Hemingway نویسنده مشهور آمریکائی بخواندن این کتاب رغبتی فراوان دارد در آنجا «توان» شوخی

های مبذول را کنار میگذارد و بشوخی حقیقی که آمیخته به ترحم و واقع بینی است دست می یابد اشخاصی که وی در صحنه داستان می آورد همگی شوخ و بذله گو هستند ولی این بذله گوئی آنان تصنعی نیست و خواننده احساس میکند که این اشخاص طبعاً شوخ و بذله گو هستند و بهمین علت آنانرا با معایب و جنون ها و افکاری باطل که دارند دوست دارد حوادث این کتاب غیر منقرب یا خارق العاده اند ولی وقوع آنها محتمل بنظر می آید و مجموعاً بردهای بدیع و باروح از « غرب میانه » میسازند که متن آن مناظر عظیم و شاعرانه « هی سی سی بی » است برخی گفته اند که « فینا » کتابی است که میسوان آنرا هم سنك « رابین سن کرو زو » و « تام جانس » Tom Janes دانست چه « فینا » « آئینه ای تمام نما از کلیه مظاهر يك تمدن است »

برخی « توان » را فاقد ذوق ادبی دانسته اند بیگمان وی خوش دارد که با طرزی زنده و زشت نویسندگانی بزرگ را چون « جان آستن » Jane austen و « جورج ایلو » George Eliot و « هوب و هرن » خوار و ناچیز بشمرد ولی خوبست فقدان ذوق ادبی او را به فقدان بی طرفی تعبیر کنم آنچه او را زشت و ناپسند می نماید ادبیات لفاظ و پر تکلف امریکاست که پیروی از آن برای نویسندگان و مردم عامه اجباری است « درباره اهالی بستان باید گفت که من خوشتر دارم در آسمان « جان بیسان » John Bunyan در زمره دوزخیان بشمار آیم و زرقی از این ادبیات نخواهم » حقیقت امر آنست که وضع ادبیات امریکا در سالهای ۱۸۷۰ و ۱۸۹۰ بسیار رقت انگیز بوده است در وقتی که سبك واقع بینی در فرانسه باوج کمال می رسد امریکا هنوز بیش از انگلستان پایند « آداب » دوره ملکه

ویکنورد ریاست « نوان » نخستین کسی است که این قیود را در هم می شکند و از همین روست که با وجود معایبش، در ادبیات امریکا به عنوان مبتکر آئینی تازه، و هم چنین به علت نفوذ ادبی، مفاهمی شامخ دارد سبک اوساده و دقیق و پر معنی و روان است و از تکلف و صنایع لفظی بهره‌ای ندارد وی با نظری صائب و معقول لغات محلی و اصطلاحات عامیانه و لگ‌گردان کوچک و بازار را یکدگر می برد در کتاب « هک فین » Huck finn این اصطلاحات چنانند که گویی قهرمان کتاب خودسر گذشت خویش را باز میگوید مانند همیشه که برای مردم حرف میزند، منشاها با ذوقی ادبی و طبعی خداداد که وزن و آهنگ جملات را مراعات میکند در پایان مینوان گفت که « هارک توان » دروازه واقع بینی را بروی مردم امریکا گشوده است یعنی دروازه ای که بزرگترین قسمت های کالای ادبی امریکا یا پنجاه سال بعد، از آن وارد خواهد شد.

۴- « صیفه محلی »

« برت هارت » Bret Harte با آنکه از نظر ذوق و استعداد از « هارک توان » پایین تر است ولی مازمیوان او را مینوان مفایسه کرده از آن رو که دوست او بود و در فن نگارش تاریخ نا اندازة راهنما و اسناد وی بشمار حیات مده است بلکه مانند بران وی دوستان موفقیت و محبوبیت است و در غرب امریکا و سیله اهالی مغرب به آرزوی خود می رسد وی مبتکر آئینی است که آنرا « مکتب صیفه محلی » نام نهاده اند و از آن زمان و زمان مردم کارگر و بازاری در ادبیات عکس العملی است در برابر سبک ساختگی و یونکلف سالهای ۱۸۷۰ تا ۱۸۹۰ و بی با اندیشه « برت هارت » و بنا گردانس اندازه پیروان این مکتب بر کتاب مشهور اصحاب مکتب « طبیعت بردازی » Naturalisme

می‌باشند با آنکه تهیه کنندگان فیلم بسیاری از فیلمهای خود را از روی کتابهای آنان برداشته‌اند. علت این امر آنست که این مکتب مناظر عم-انگیز و نارپیک را نفی نمی‌کند آنچه می‌نگارد کودکانه است ولی در پرده نفی‌اش نکته‌ای دیده نمی‌شود که بیننده را ناخوش آید هیچگاه در بند توصیف کیفیات نفسانی و روانشناسی نیست و به‌اندازه از اوضاع اجتماعی کاری ندارد آنچه می‌پسندد توصیف مناظر زیبا و مجاورات منطقی و آدابی است که با آداب محافل ادبی نفی می‌کنند ولی کاملاً دقیق است که آرامش سیاسی خواننده را با گفتار خود مشوش نکند.

« روبر هارت » با تخصصین دسه جویندگان زر به « کالیفرنیا » می‌رود و اگر زری نمی‌یابد در عرض از بوسه‌ای که از شهرهای زیبای ناز و منظره زندگی مردمان نیمه طبیعی به‌راه می‌آورد ترویج فراهم می‌کند کتاب (تروپ صحرائی عربده) (۱۸۶۸) که حکایاتی در باره زندگی جویندگان زر را در بر دارد مایه بزرگترین ترقی برای کسافروشان امریکایی می‌گردد ولی نکته قابل ذکر آنست که (هارت) از عزمی راسخ حقیقت رافدای نتیجه و اثر کتاب خویش می‌کند وی نویسنده‌ای حساس و عمگین است و سخنان از تناقض عاری نیست چون هر نادی امر برای روزنامه چیز می‌نویسد فقط در بند آنست که وقایعی سرسری و هیچان انگیز بدست آورد حکایات چهار یا پنج صفحه‌ای او ناگهان توسعه‌ای غیر مترقب می‌یابد و احتمال وقوع آنها نیز کسر می‌گردد گدا توانگر میشود و سفله فضیلت و تموی پیشه می‌کند وزن خشن و سینه جو محبتی مادرانه می‌یابد و غیره فیرمانان کتابهای وی که همه نمنه هستند بلزانی مانوس و نمکین سخن می‌گویند ولی خود نویسنده برای بیان داستان سبکی

(ادبی) بکار میبرد که غالباً بر اثر فقدان سادگی معشوش و نا درست میگردد .

نفوذ وی بسیار بزرگ بوده است به پروی از او تا ده سال زندگی مردم امریکا را در حکایاتی کوچک نقاشی کرده اند و از این لحاظ « مارک تاون » و « جاک لندن » London و « او هنری » O . Henry را باید از شاگردان وی دانست .

« او هنری » (ویلیام سیدنی پرتسر ۱۹۱۰ - ۱۸۶۲) - William Sydney Porter است که بیش از همه بوی شباهت دارد و از نظر نقل حکایان و وقایع حیرت انگیز گوی سبقت از او میر باید داستانهای او که پایان آنها همیشه غیر مترقب است معنایی عمیق ندارند ولی شاهکار داستان نویسی بشمار میآیند نویسنده نیز در نقل و توصیف مناظر بدیع افراط نمیکند وی حکایات و عباراتی دارد که در آنها زندگی روزانه یک امریکائی متوسط در نظر گرفته شده و با دقت و صحت نقل گردیده است ولی چون میخواهد با احساسات و تخیلاتی شورانگیز آنها را بیش از آنچه طبیعی است زیبا و دلآویز کند نقاشیهایی که از جنوب و مغرب نیویورک کرده است واقعیت خود را از دست میدهند و از نقاشیهای « برت هارت » از کالیفرنیا حقیقی تر بنظر نمی رسند قهرمانان کتابهای او نمونه و عظه‌ری از انسان واقعی یا فایده‌ی نمسخنر آمیز از اوست چون نخست او را استادی بزرگ و حتی نابغه دانسته اند باید گفت که وی نویسنده شوخ و بذله‌گو ولی هنرمندی توانا بوده است .

فصل چهارم

آغاز دوره جدید

تنها در کشور منجده امریکا نیست که داستان نویسی در طی عمر چندین نسل مفامی شامخ بدست آورده است و حتی جنبش داستان نویسی نیز از این کشور آغاز نگردیده

« بالزاک » و « دیکنز » و « تاكـری ۲ » و « داسایووسکی ۳ »

۱- Balzac (Honoré de) داستان نویس ماهر و پرتألیف فرانسه مولد در نور نویسنده « مضحکه شری » سلسله ای از داستان های جالب که با وجود تقابلی مر و حط نه سلك و اطاله یاره ای از توصیفات ، از نظر قدرت مشاهده و احساس و اقیب و باروری تخیل بسیار دلگس است مهم ترین این داستانها عبارتند از « اوزبی گرانده » « بانا گوو بو » « جستجوی مطلق » « توهمات گم شده » « در خانه پسر » « سوسن دودره » « عظمت و بدبختی عواض » « سزار سروبو » « پسر عمویین » « دختر عمویین » و غیره (۱۷۹۹-۱۸۵۰)

۲- Thackeray (William) داستان نویس انگلیسی مولد در کلکته نویسنده « بازار لاف » « هری اسمند » و غیره . داستان هائی که قدرت مشاهده و تفسیر در آنها بهم آمیخته است و نویسنده سعی معاف اجماع را رینجند میکند (۱۸۱۱-۱۸۶۳)

۳- Dostoïevski (Fedor) داستان نویس روس مولد در مسکو نویسنده داستانها قیست که از نظر روانشناسی و تأثر بسیار جالب است کتاب های مهم او عبارتند از « بره و کیفر » « در خانه اموات » (۱۸۲۱-۱۸۸۱)

۴- در تاریخ ادب و سیاست روسیه سه بن نام « تولستوی » مشهور شده است یکی Leon comte Tolstoi سائس روسی مساور نظر کبیر بوده است (۱۷۲۹-۱۶۴۵) و دیگری Lon comte Tolstoi داستان نویس روسی است مولد در « یاسنایا - پولی یانا » (۱۸۲۸-۱۹۱۰) آثار مهم او عبارتند از « صلح و جنگ » « اناکارین » « رساخنیز » و غیره ...

و «تولستوی» سالها بود که روی در نقاب خاک نهفته بودند و نویسندگان امریکا میکوشیدند که داستانهای امریکایی را در جهان رائج کنند ولی اکنون که داستانهای فرانسه و روسیه و انگلستان از شهرت مردگان، زنده و جاوید مانده‌اند کشور امریکا مقام اول را در داستان نویسی بدست آورده است و اگر علوم طبیعی را کنارگذاریم میتوان گفت که کشور امریکا با داستان نویسان کتونی خود در آسمان ادب جهان درخشیدن آغاز کرده، همین نویسندگانند که با رزوی ادبیات ملی جامعه هستی یوشانیده‌اند این ادبیات از ادبیات بیگانه الهام نگرفته ولی از آن تقلید کرده است از این رو در دوره‌ای که آغاز و انجام آن تقریباً از ۱۸۸۰ تا نخستین جنگ جهانی طول میکشد داستان (رمان) امریکایی شیوه و روشی خاص یافته و نوعی مشخص پدید آورده است.

دعوت فرهنگی قرن

زجاج اصحاب مکسب خوش بینی و نهفتین واقع بینان
 این ادبیات که در حمان احساسات و افکار ملی است از روزی پدید
 آمده که نویسندگان امریکایی خواندن کتابها را کنار گذاشته و با امریکا
 و مظاهر آن برداشته‌اند «توان» و مکسب صنف مجاری (بهمن کار که بسته
 و برخواستنه) اند

— تولستوی در نقابی و اندکی و اجالی و آداب و رسوم مردم روسیه بسیار
 مهارت دارد و چون عالم الهیات و اخلاق است، میکوشد که عقاید خود را به
 مسیحیان بدنی برداند که در کتاب «الکسی کنکلاویچ و تولستوی» (1915) و
 nikoloevitch Tolstoi نوشته روسی است و در «تولد در نیکولایوسک»
 (۱۹۴۵-۱۹۶۲) مؤلف کتابی «در هاروس» و «خطرات» (۱۹۷۰) و «توان» و «توان»
 و «توان» می‌رود که منظور نویسنده از تولستوی، نویسنده «آناکار
 من» است.

بدنیال آنان نویسندگان و سپس شاعران امریکا از فکر ازلیت و کلیت باز آمده و همه را در بند شناختن جزئی و فردی در زمان و مکان گردیده‌اند. بشر دیگر مایه سرگرمی آنان نیست آنچه آنانرا به اندیشه و تفکر و بحث و امیدار د امریکائی معاصر است از این نهضت بیشتر از آنرو یستیبانی میشود که بسیاری از نویسندگان جدید بجای آنکه دردانشگاهها یا در کتابخانه‌های خود بسر برند جز روزنامه نگاری کاری ندارند و همه را در بند آند که برای روزنامه خود اخباری بدست آورند با ظهور (هنری جیمس) Henry James و (ادیت وارتن) آغاز قرن بیستم تا آخرین نویسندگان ادب و دانشمند آشنا میشود برای آنکه ادیبان امریکا به مام حقیقی خود رسد باید نویسنده گایی از باختر امریکا برخیزند یا نویسندگان ی دید آینه که روزگار مردم باختر و سرزمین آنها بخوبی بشناسند چرا که انگلستان جدید نریبا جزئی از جهان قدیم است که در کرانه عربی اقیانوس اطلس فرار گرفته و امریکا از آن روی شکفت انگیز است که چمن‌هایی پهناور دارد و شهرهای کوچات زبزرگ

وای از دو جهت نویسنده می‌تواند بشهر و کشور خویش نظر افکند یکی به خاطر آنکه چون شهری بدین زیبایی دارد خود به‌آل و دیگر آنکه زمینی و دیدهای آنرا دار گوید، نهضت بخسبیر که عمارت از سبایش شهر و دیوار باشد از دیر باز در امریکا معمول گردیده است از رهان (سن ران کرو کر) و (واسنگسن) و زمان (ویت من) و (مارک توائن) و (نود روز و زوان ۱)

۱- Theodore Roosevelt سانس امریکائی هووانه در نیویورک

نائب رئیس جمهوری امریکا در ۱۹۰۰ و سانس رئیس جمهوری در ۱۹۰۱ در نیویورک «هانک کین لئی» وی در ۱۹۰۴ دوباره استعاف شد در ۱۹۱۹ تا ۱۸۵۹

و (کوپر) و (امرسن) و (لینکلن) این نهضت نه تنها به ادبیات بلکه به فعالیت اجتماعی و سیاست ملت نیز روح و حرارت بخشیده است ولی آنچه تازه است نهضت دومی یا انتقاد از کشور خویش است این نهضت که از خلال آثار (هوب هورن) به سخنی دیده میشود در آثار (سنیکر لوئیس) Sinclair Lewis و (دس پاسس) Dos passos کاملاً هویدا است و در سال ۱۹۰۰ با ظهور (هاولز) Howells و نویسندگانی طبیعت پر داز (Naturaliste) چون (نوریس) Norris (اب نین سینکلر) Upton و (درایزر) Dreiser رفته رفته صورت و شدتی بخود میگیرد

این نهضت انتقادی با ظهور (ادیت وارتن) و (تودردرین) theodor و (لوئیس) و (دس پاسس) و (فینز رالد) Fitzgerald بزرگانی در ادبیات آمریکا دیدید میآورد و از این روست که خوانندگان این ادبیات آن را تجلی حقیقی روح کشورهای متحد آمریکا میدانند ولی نهضت دیگر را که ستایش آثار آمریکا باشد نباید فراموش کرد از آغاز قرن بیستم وحشی تا امروز (رمان) های احساساتی آمریکا از آنها هستند که بیس از همه مابله گرمی بازار کتاب فروشان می گردید و حال آنکه طبیعت پر داز از انهم انگیز و بدبین عیب جزوی اجماع که به انت هنر و استعداد شخصی یا نفودی که در بحول ادبی داشته اند بسیاری از صحاح آبی را بیعت در احوال و آثار آنان اختصاص خواهم داد معمولاً معروفی نظر هم میماند معاصر خود نگردیده اند و یا بخوبی معاصد آنان شبیه شده نشده است و رویهمرفته آثار آنان خیالی کمتر از آثاری خواننده شده است که در تاریخ ادبیات باچار است اندکی درباره آنها بحث کند

دوره آشفته ادبی جدید را نویسندگانی چون « اتی . و هاو »

E. W. Howe «هاملین گارلند» Hamlin garland و «آر، اچ، داویس»
 R. H. Davis و «دی، جی، فیلیپس» D. G. Phillips و «ربرت هرریک»
 Robert Herrick موجود آورده‌اند در صورتیکه محبوبیت عامه نصیب
 «بوت نارکینگتن» Booth tarkington و «درنی کان فیلد فیشر»
 Dorotay Can field fisher و «ویلیام آلن وات» Allen white
 William میگردیده است راست است که نویسندگان اخیر بهر ودلاویز
 ترمی نوشته‌اند و مهارت و استعداد آنان از نویسندگان نخست بیشتر بوده
 است ولی این نکته به تنهایی علت محبوبیت و شهرت آنان نیست نویسندگان
 اخیر بیس از همه زندگی سالم و بانفوی روستاها و مزارع را می‌ستوده‌اند
 و حال آنکه، عربزه انقلام جوی «ای، و، هاز» و نگاه های غم‌انگیز «هاملین
 گارلند» به جهات خنده آور و ریش این زندگی توجه کرده است ولی با
 اینچه «ربرت هرریک» فساد اخلاق طبقه متوسط را بر اثر بازرگانی و سود
 پرستی، نقاشی میکند

داستان نویس امریکائی امروز مدیده ما آدمی بی شرم و گستاخ می
 آید و اگر نیک نگرییم می‌بینیم که آثار «دس پالس» و «فازل» Farrel و
 «کاندول» و از جهتی «همینگوی» همین احساس را در ما بوجود می‌آورند
 ولی علو در احساسات و سیاسی نوعی معمولاً معرف ادبیات امریکا نیست
 در برابر ادبیات مستعربن در کات «کاندول» و «هری میار» Henry Willier
 انجمن هایی را نباید فراموش کرد که برای دفع ارسجانای پسندیده و
 زجریم زسی ها و ناپاکی هائی بوجود آمده اند که سراسر داستان های
 «فیر اولد» و «همینگوی» را فرا گرفته است همین نیز برای آن ساخته شده است
 که با خودی ارشد و زندگی «ادبیات سپاه» نگاهد پیام امریکائی باشوین

احساسات « نیکو » عین پرستی و نمودن پیروزی قهرمان جوان پرهیز کار و تصور شاعرانه از زندگی روستاها و پشیمانی کارفرمای انحصار طلب که در پایان فیلم دست دوستی بسوی کارگران خود دراز می‌کند، و یا بانسان دادن صحنه های بزرگ تاریخی گذشته ، وارت و ادامه دهند زمان عامیانه امریکائی است آن زمانی که شیوه و روس « بوت تاز کینگن » نوشته شده است مبارزه مکتب واقع بینی با این تمایل آمیخته به خوش بینی و احساساتی و « مکتب رمانتیک » Romanticism دو صفت برجسته مکتب واقع بینی را نشان میدهد که یکی توجه و زافزون و غالباً انحصاری این مکتب است به نواقص و معایب تمدن امریکائی و دیگری مخالفت آنست. با هر مکتبی که از نظر صورت یا ماهیت در احساسات ملو کند خلاصه با هر چه در آن شایه وهم و عاطفه شدید و احساسات تند و آتشین باشد سر مخالفت دارد تا گفته نگذیریم که این مبارزه و مخالفت از زمان « گاستن » Eggeston تا عصر « درایزر » بسیار طولانی و وسعت بوده است

در ۱۸۶۱ « روزتری کوک » Rose Terry Cooke یکی از حکایات خود را با اعلامیه ای منتشر کرده بود که می‌توان آنرا اینامیه مکتب جدید دانست « داستانی نم از کیز اردنگی ملک و ساده با تاریخی از اجتماع مردم زغنا و نوا نگر بشما تقدیم نمیکنم بلکه آنچه در دسرس شما میگنارم حکایاتی کوجانت است در باره زنی که نمینو انست عدا کار و جاقباز باشد »

وای وی یاناز دایره فکر و نظر بیرون نمپاشه نوت هم همین در عریزه اجتماعی و بس جوش بخانم « مچرا » و « سابلان » از مکتب واقع بینی با همه میشود در پناه « ادوار » گاستن که در حال دارد یعنی از « واقع بینی » پدید آید اراده است که به میخو اهد مستکلات راه را از میان

بردارد و سرزمین انگلستان جدید و زندگی مردم آنرا موضوع داستانهای خود کند. در واقع «رمان» های نامی وی که از میان آنها «هوزیه آموزگار دیستان» در ۱۸۷۲ محبوبیتی بزرگ یافته است صحیفه‌هایی حقیقی از شهرهای «اندیانا» Indiana و «اوهیو» Ohio و «ایلی نوا» Illinois و «مینه‌سوتا» Minnesota را نشان میدهند با آنکه به احسانات بند و وقایع عم انگیز آمیخته‌اند. با اینهمه «خاطر واقع بینی» عاری از نصی که در پاره‌ای وقایع یافته می‌شود «اگلستن» را نویسندگان جدید محترم دانسته‌اند (۱)

و بی ادبیات در کشورهای متحد آمریکا تنها معلول انقلاب و تحولی عقلی نیست بلکه پیدایش آن بیس از سایر نقاط به انقلاب صنعتی بستگی دارد که باید بعنوان صفتی که مشخص آمریکاست، جنگ های انفصال و جلوگیری از نهضتی که منظور اطلاع از سرزمین باختر آمریکا و زندگی مردم آن آغاز کرده است بر عاتق آن بیفزایم در اثر سده شدن مرز این بهضت از میان هر دو.

بوسه صنعت بزرگ که مصادف است با دوره مرمت آسیب های جنگ ۱۸۶۵-۱۸۶۰ سوری برای صنعت و کاربردهای آمریکاییان پدید آورده که تا سافته دانش و نه تاریخ از آن پس بطیر آرا نشان داده است مردم آمریکا در طی چند سال شهرهایی میسازند و نرنه هایی میکنند

(۱) از میان داستان‌هایی که بسک را آلسم بوسه سده است داستان «دلایر» «زن کوچک» (دوران دکترماس ۱۸۶۸) بوسه «لویرامی آلکب» Louizamay Alcott را می‌توان نام برد که مستمداً داستانی ساده و حسی عم انگیز بسب و ای ساخته بر روی و پسر وی است که دره ضایعه عیالت حقیقی از نظر روان‌شناسی روی داده است.

راه آهن سراسر فازه امریکارا فرا میگیرد و مردم ثروت هایی
 هنگفت بدست می آورند سفته بازی پادشاه دلها مینمود و بساط رشوه
 گیری و عساد مانند نوعی دستگاه دولتی گسترده میگردد در طی پانزده
 سال کشور تازه و دمکرات کسور میلمو ترها میشود ولی در همین زمان مرز
 امریکابه کانیه فرنی میرسد و سراسر قاره بنصرف شمال می آید از این پس
 دیگر از مهاجرت بسوی باختر امریکا سخنی بمیان نمی آید مهاجرتی که
 تاکنون صفت مشخص اجتماع امریکائی بوده است و به هر کس که در خود
 یزای بخت آرزوئی را میدیده آن نیز ورامی بخشیده است که در بدربارند و
 راه سفر بیس گردد و نا کار و کوشش و بهور و زرتی کسب کند از این پس هیچکس
 جز با پول توانگر نمیتود زمین های باختر طالع و سر نوشت همه را از جهت
 کسب ثروت بکسان میگرد و همینکه این زمینها به عدد منحصرا گردید
 امریکا بنگین ترین و انفلاتی ترین کسوری شد که در آن ثروت ها منحوی
 نامستوی تقسیم شده بودند و این همان موضوعی است که پاره ای نویسندگان
 که از آن جمله اند (وری هاولز) و «اج آدامس» H. Adams (دریگانه
 داستان خود «حکومت ملی») و «ی اورس» و «آر هر باک» و غیره نخستین
 امریکاییهایی بوده اند که بدان توجه کرده اند و در اجتماع که بر اثر احادیث
 دین ملی از سر نوشت خود راضی است این نویسندگان نخستین کسانی
 بوده اند که معایب و مفاسد آن را بدیگران باز گفته اند.

۲- «ولیم دین هاولز» William Dean Howells (۱۸۳۷-۱۹۲۰)

(۱۸۳۷) «هاولز» نیز مانند «نوان» در ناختر دنیا آمده و علم را در مدرسه
 نیاموخته بود، طابع کتاب و زور نامه نگار بود ولی در همان زمانی که «نوان»
 با بروی ظرافت طبع و قدرت استعداد و هنر خویش محبوبیتی در دلها می

یافت « هاولز » در دو مجله مشهور ادبی، از مکتب واقع بینی دفاع می‌کرد این دو مجله یکی « اتلانتیک » The Atlantique بود و دیگری « هارپرز » Harpers که از ۱۸۸۶ تا ۱۸۹۱ وی در اولی که در شهر « سان » منتشر میشد بعنوان منشی سردیر کار میکرد و در دومی که در نیویورک انتشار می‌یافت بعنوان سردیر در مجله اخیر است که بر اثر مطالعات ماهانه و انتقاد از کتابهای رایج نفودی در ادبیات دست آورده وی از نظر مکتب واقع بینی درباره این کتابها بحث میکرد

« هاولز » همیشه پرسنده حقیقت عربان و سادگی بود و در همان داستان نخست خود چنین نوشت

« آه: حیثیت نانوایان، آیا می‌توانم از لذتی که چهره رشت وزنده بود درهن ایجاد میکند بدیگران نصیبی دهم؟ »

بر اثر نفود « بولسنوی » که استاد و راهمای از در نویسندگی بود مکتب واقع بینی را شعار خود قرار داد

اگر از حق نگذریم مکتب واقع بینی وی مکتبی معتدل بود نه از آن نظر که « هاولز » سهامت ادبی داشت چه برای اثبات سهامت خود از دستهای از « انار نیست » ها دفاع کرد که بعفیده وی بناحق محکوم به مرگ شده بودند و هم چنین الحاق فیلیپین را به امریکا صلاح ندانست و از درون شهر از بجای که تابعیت خود را به او داده بود افکار اشتراکی و ایمان خود را به آینده‌ای که در آن تساوی اقتصادی حکمروا باشد می‌جایا اظهار داشت ولی او را طینتی احیاط پیشه و طبیعتی عقیف بود و افکار و

عقاید «زولا» را نمی‌پسندید صحنه‌های معمولی داستانهایش، تالارها و مهمانخانه‌ها و عرسه‌کشنی‌هاست و هیچ‌گاه بوقایعی نمی‌پردازد که در خوابگاه‌ها و زیرزمین‌ها و انبارهای ناریک و آلوده کشیها روی میدهد. قهرمانان داستانهای وی به محیط نویسنده تعلق دارند به محیطی که با تواضع وادب و آرامش آمیخته است.

امروز آثار او را کم می‌خوانند شماره این آثار اعم از داستان و وقایع سفر و مقالات انتقادی و خاطرات نظریه‌نا بالغ بر ۸۰ می‌شود و علت آن این است که به وجود ظرافت سبک «هاواز دفتیق و حمیری می‌نوشت» این آثار کمی مهم بنظر نمی‌آید و اگر وی نخستین کسی است که صحنه‌هایی واقعی از زندگی مردم امریکارا نقاشی کرده است باید گفت که این صحنه‌ها دیگر زندگی جدید امریکارا مجسم نمی‌کنند شاگردان و پیروان وی نه

۱- Zola (Émile) داستان نویس فرانسوی مولد در پاریس، رئیس مکتب طبیعت برداری، مؤلف سلسله داستان «روگن ماکار» افکار عمومی وی عالمانه و جدل و بحث را ناز می‌گذازد ولی انشاء او دلکس و سبکس بر استعاره و عبارات عالی است و اسامی عجب در نقاشی وقایع و اوضاع اجتماعی دارد (۱۹۰۲-۱۹۰۴)

«دورگن ماکار» «تاریخ طبیعی و اجتماعی یک خانواده است در زمان امریکای شرقی» «پس‌رال» در تاریخ ادبیات فرانسه درباره «زولا» چنین می‌نویسد: «سر زولا» آنگاه که به سپری و حقه‌مکن اما کن عمومی و مردمان آنها را نقاشی می‌کند روی دیوار کسب کرده مجادل، چسبها و عیاشی با درون‌ها و جواریها و فریادهای جماعات و طبایع ناده‌خواری و معایب را می‌نویسد و حیا که و یک روز در کتاب «سردام دوباری» کرده، «جو نده احساس و حساب است آور و کار حسته کننده و لب مسی یا لظیفی را مصل می‌کند که از زندگی در کنار خانه یا در یک خانه بزرگ باید ممدن سازد و پاریس با زیت می‌کند از یک باغ و در باغی می‌سود»

تنها از نظر پیروی از مکتب واقع بینی و نقاشی حقیقی مناظر از ارجو افتاده اند بلکه آثار و احوال اجتماعی را می نویسند که به اجتماع ما بسیار شباهت و نزدیکی دارد از اینرو عظمت و غم انگیزی «هاولز» بخاطر آنست که شاهد دقیق و غمناک انفرادی بوده است که در زمان وی روی داده وی می بیند و می فهمد که همان امریکائی که جوانی خود را در آن گذرانده یعنی امریکای آرمان پرست و خیال پرور از آرزوهای سیرین خود دست برداشته و در زیر قدرت و مسلط بول قدر خم کرده است در همان وقتی که معاصرانش از شمع زربین آفتاب سعادت و خوشگذرانی خیره شده اند وی آن شایستگی و استعدادهای را دارد که بیداننیها و ظلمها و شرهساریها و آزمندهائی را بیس بیس کند که از این سعادت ناشی میشوند و هنوز وی نخستین کسی است که بر اجتماع صنعتی و پر مشغله جدید خرده می گیرد ولی دیگر پنجاه سال از عمرش میگذرد و نسبی از تألیفات نوشته شده است بر اثر این فکر در این باب اختلافی عجیب روی میدهد

در قسمت اول که مشهورترین عناوین آن عبارتند از «آشنایی اخلاقی» ۱۸۷۳ «نمایش جدید» (۱۸۸۲) «مناووع سلاسل لافام» (۱۸۸۴) وی خود را نویسنده حقیقی عدالت و آداب و رسوم نشان می دهد این آثار و تألیفات همسازند و با روح جاند زیرا اصناف حقیقی هیچگاه «بیر نهیکنند ولی آداب و رسوم از میان می روند و آداب و رسوم یک اجتماع آرام و وثابت امروز دیگر این بیامانده است در آناری که سراره ۱۸۹۰ منتشر میشوند «نصایف نروب های جدید» «آنی کبامرن» «جهان اتفاقی» «مسافر آبرورد» «از مردان سوزی» وی سر آن دارد که اجتماع جدید را نهالتی کند ولی اینکار از او ساخته نیست جدوی چون ساهندی که

کنار ایستاده باشد به اجتماع می نگرد و خود از کشاکش و سختی های آن بهره ای ندارد و از همین روی داستان های اجتماعی او عاری از لطف و حقیقت است انتقاد فقط از طریق مکالمه و بحث انجام گرفته و آشکار است که قوت آن از انتقادی کمتر است که اعمال اشخاص را چنانکه هست نشان میدهد و وی بجای اینکه مانند «درایزر» زندگی قهرمانان داستان های خود را با معایب و محاسن نفیاشی کند تنها در مکالمات آنان انتقادی از عفا سد اجتماع بمیان می آورد این قهرمانان معایب و زشتی ها و احمقانه را فاش میکنند ولی از خطر زیداس و تغییر خلاصه از زندگی در آنها سخن نمیگویند «هاوزر» در آثار خود به پیری دانا مانند است که وقایع جهان را با بجزایر جوانی خود می سنجد یا مسافری مانند که از تغییرانی مشکفنی فرو عبود که در عیب وی در دهکده اش روی داده با گر بهتر نگوئیم به فرستاده ای از کشوری خیالی شبیه است که از آنچه در جهان واقع می بینید تعجب میکند

۳ - عشق تاریخی

امریکایی که با قدرتی روزافزون در صفا ملل بزرگ جامی گیرد احساس ملی یا حس جهانگیری اش که بر اثر توسعه صنعتی و جنگ پیروزندانه با اسپانیا و الحاق جزایر «فیلیپین» برانگیخته شده است نور را امیدارد که گذشته ای تاریخی برای خود بسازد، اگر چه این گذشته از دیگران باشد در آخرین سالهای قرن ۱۹ تاریخهای افسانه آمیز در کشورهای متحد امریکا شهری عجیب بدست آورده اند اکنون که روزگار گذشته شهری ساده و ایدئتی سازگین آن نیست نویسندگان خوش دازند که رهایی و مزایای زندگی خانوادگی بزرگران جنوب را

پیش از جنگهای انفصال (جی . و . کی بل) G. W. Cable (پی . ج)
 Page « جی . سی . هاریس » J. C. Haris و شیوه استعمار فرانسه
 را در دره « می سی سی پی » (لاپازک من) Parkman « می . می . وولسن »
 C. F. Woolson « ایچ . ام . کاترود » A M Catker Wood و
 اشراف دوره انقلاب « اس . و . می چل » S. W. Mitchell و کالیفرنیا
 و اسپانیا را « خانم . ایچ . اج . زاکسن » H.H Jackson کتاب (رامنا)
 ۱۸۸۴ توصیف کنند این دوره به « بن هر » Ben Hur (۱۸۸۰) و ژنرال
 « لووالاس » Lew Wallace و « ام . بوکر » M. Beaucaire (۱۹۰۰)
 و « بوت تارکینگین » نعلق دارد کلیه این تاریخهای نفسانه آمیز نسکی
 کهنه نوشته شده اند و سینما بانمایش داستانهای احساساتی « می بی روت »
 E. P. Roe و « فرانسیس ماریون کرو فرد » Francis Marion Crow
 ford (۱۸۵۴ - ۱۹۰۹) نویسنده ای که آثارش را مردم پیش از همه میخوانند
 از محبوبیت عامه سهمی می برد موفقیت های این بزرگان ادیبان که از
 راه آسان نویسی و توصیف مناظر نیکو و زیبای زندگی و جهان ، بدست
 آمده نشان میدهند که باچه اندازه مردم برای ادراک و قبول عماید پروان
 مکتب طبیعت پر دازی نامساعد و نافرورزیده بوده اند « کرو فرد » از مسائل
 اجتماعی یا مسائلی دیگر وحسنت دارد و مکتب واقع بینی و حسی آن همیشه
 را مسخره میکند که کلید آثار امریکارا زیبا و پسنندیده میداند و صحیحه
 های کتاب های خود را از کشور بوهم و انگلستان و آلمان و ایتالیا و کشور
 خود متسارینا بوا میگرد محبوبیت و موفقیت اس ناسی از همان عانی است
 که امروز عبار فراموشی ترا و آثار او فسانده است و آن علت ، کهنه
 پرسشی است

۴- «استفن کرین» (۱۸۷۱-۱۹۰۰) Stephen Crane پیشرو حقیقی نویسندگان جدید «استفن کرین» است که دو داستان مهم خود را در سن بیست و دو و بیست و سه سالگی می‌نویسد و در سن ۲۹ به مرض سل می‌مرد وی که دکاه و استعدادی حقیقی دارد بنهایی بی‌آنکه نفوذ کسی را بپذیرد در همان وهله اول با ایجاد روش و طرحی در سخن و نگارش موفق میشود که از آن بس متداول گردیده و عبارت است از: داستان واقعی و دقیق که مسخر خندک و پنهانی بر پر از کنایات زهر دار و آنچه حیرت‌پذیری یا نظیر واقعیت نام دارد: از احساسات نویسنده در کتاب اثری دیده نمیشود و قهرمانان آن مانند قهرمانان «همینگوی» باشخصی شبیه هستند که به حوادثی گرفتار می‌آیند»

سبک صوفی و روشن شبیه به صورت حسابی ساده، غالباً مریزین به استعاراتی که هر چه غریب‌تر و صریح‌ترند لطف و زیبایی آنها بیشتر است خواننده را بفکر «استندالی» (۱) می‌اندازد که شاعر و غم‌انگیز تر باشد.

۱ - Henri Bayle stendhal نویسنده فرانسوی مولد در «گرسل» سوآب «جمعه» یازم «و سرخ و سیاه» و بیروان سیاسی ماهر است و دخلی خوبی و پر محاسن دارد (۱۸۴۲-۱۷۸۳) از کتاب سرخ و سیاه خود روان‌شناسی جوانی در صحنه را محله می‌کند که برای فرهنگ شدن در زمان نابینون آسوده شده است و راز پس‌آمد اخبار می‌شود از سفل نظامی جسم پوست و در سلطه راه‌کسب در آید این جوان بی‌آنکه رهند و دعوی - اخلاقی سستی‌دهنده باشد ملایمی دار می‌برد. «جمعه یازم» این نویسنده مضامین‌های در آداب و رسوم مردم ایتالی است «استندالی» و که نویسنده‌ای که عکس و دیدی در بعضی مسائلی مسهلات از «مالست» و «عین» است «ریه» و «بول» و «رزه» سوره‌ها.

داستان « ما گچی » Maggie دختر هر جایی ، زندگی کسوتاه و وحشتناک دختری از خانواده های کارگر نیویورک را نشان میدهد . برای نخستین بار بدبختی و پیاده روی ، کلبه تاریک و حرکین در ادبیات با زبان خاص خود درآورد میشوند . این کتاب از اظهار شفقت و رحیم عاری است و از آن درس اخلاقی فهمیده نمیشود و به شرح و تفسیر نیاز ندارد و مترادف همین امر ، تلخ و غم انگیز است

از نظر دقت و طرح داستان به نمایشنامه ای ماند که برای تماشاخانه نوشته باشند با معایبی که این نوع نوشته ها دارند که صحنه هایی یکنواخت را نشان میدهند در خانه این مردم تنگدست و بی توانان دارای ظرف و کاسه می شکند که اگر باز طرفی برای شکستن باشد خواننده تعجب میکند ولی در پیمرفته این کتاب فاقد نکات روانشناسی نیست « هارلز » در همان وهله نخست شیفته آثار « کرین » میشود با اینهمه داستان وی چندان خواننده ای ندارد و چون خردک و عاری از احساسات نوشته شده است سبب دل مردمان عامی و پیشه و خیال پرور و اشخاص برجسته و محافظه کار نیست ولی با کتاب « بروزی شجاعت » « واقعه ای از جنگ داخلی » « کرین » موفقیتی بدست می آورد و میتواند با اندازه گریسگی عدا بخورد ولی افسوس که دیر رسیده است و سلامت او دیگر باز نمیگردد

این کتاب (که انگلیسی آن « نشان سرخ شجاعت » است The Red Badge of courage) واقعاً از نظر تحویل بسیار دلرما و زیباست و نخستین کتاب و شاید واقعی ترین داستانی است که کیفیت جنگهای جدید را نقل میکند و حال آنکه « کرین » هیچگاه به جانیم و خلیفه بر نرفته و از صحنه های جنگ خبری نداشته است همچنین این کتاب از نظر روانشناسی

سیار دقیق و ماهرانه است. بسیاری از کسانی که در جنگهای انفصال یا در جنگ جهانی شرکت کرده‌اند درست مانند آن دو سنایی جوان بوده‌اند که برای جنگ آتش‌اشیاق در دلش افروخته می‌شود و داستانهای خیالی می‌سازد که پس از بازگشت آنها را برای دیگران نقل کند. همینکه بمیدان جنگ و خط آتش می‌رسد برس سرپای وجودش را فرامی‌گیرد و چون اشخاص پست و سست عنصر با فرار می‌گذارد و بی‌دوباره بمیدان باز می‌گردد ناله خونریزی و کشتار سرمست شود برای نخستین بار در ادبیات، جنگ از ریور و آرایش فهرمانی و افسانه‌ای خویش‌عاری می‌شود و از چهره حقیقی و وحشتناک خود پرده برمی‌گیرد. و بی‌با اینهمه «کرین» هوادار عقیده‌ای نیست فضا یا وقایع را بدرستی در نظر می‌گیرد و به معنی حقیقی دلاوری پی می‌برد اگر قهرمان داستان وی نخست مردی ترسیده و بددل است که در میان اشخاصی چون خود فرار گرفته و با فرار می‌گذارد و اگر تمسخری زهر آلود در این واقعه پنهان است که وی به‌ت آنکه در میان هر ج و مرج و درهم ریختگی دسته‌ها از دست گیرنده‌ای دیگر زخمی بر می‌دارد شایسته حسین می‌شود. سرانجام می‌توانند گروهان خود را «جنگ و اداری» «کرین» در باره جنگ که خود هیچگاه در آن شرکت نداشته است تخیلاتی واهی دارد و بی آنکه به جنگ رفته باشد میدانند که در جنگ چگونه حس عرو و جان‌بازی بیدار می‌شود.

(۱) در آثار قرن کمپبی «آمبروز پیرس» Ambrose Pierce شخصی در مکزیک داستان‌های وحشتناک درباره جنگهای انفصال بدست آورده بود. هنری آن بود که «پیرس» حقیقی از وحشت در برابر دینده‌ها و ستم‌چشم کمپوبی داستان‌های از غلط برستانه و هیچ‌کری بر جسد در آنها نه می‌شود.

انشاء کتاب‌های وی غالباً اندکی آشفته و مغشوش است و صحنه‌ها چون صفحات البومی که ورق زنیم به سرعت جانشین یکدیگر میشوند و گاه‌گاه نیز با خواننده نمیدانند اکنون در کجاست و چه می‌بیند و یا چنین احساس میکند که منظره‌ای را که سابق دیده است اکنون از حقی دیگر بدان می‌نگرد، مخالف با جهت اول، ولی اگر سن نویسنده و وضع او را در نظر گیریم که خیر نگاری تحصیل نکرده ولی نابغه بوده است باز از لطف و جذابیت مجموعی داستان کاسته نمیشود

۵ - عیب‌جویان Muckrakers

چون هدف واقع‌بینی آنست که زندگی را چنانکه هست ادراک کند یعنی باسختی و تلخی یا با یکنواختی و ملال انگیزی، ممکن است شخص را به سه نظریه مختلف راهنما گردد، یکی واقع‌بینی دینی است که زشتی‌ها و ناپاکی‌ها را زاده عاقلی میداند و مصائب و بلاهای بشری را به دلیلی نسبت میدهد و در باره سیر تاریخ نیز به مشیتی الهی فاعل است و دیگری خوش‌بینی انقلابی است که علل بدبختی و مصائب را نتیجه سازمان غلط اجتماع می‌پندارد و امیدوار است که بغیر اوصاف اجتماعی آن مصائب را از میان بردارد سومی نوعی صریح و رضا بقضاست ادبیات امریکای جدید کاملاً از نظریه نخست بی‌خبر است چرا که در مفهوم اساسی و حقیقی مذهب را از دست داده است که یکی مفهوم «عزرا الطیبیه» باشد دیگری مفهوم گناه؛ دو نظریه دیگر بنحوی طبیعی و معمولی به شایب در ادبیات همسان آمده‌اند نخست خوش‌بینی ظاهر گشته و سپس نوعی جانشین آن گردیده است بهین دلیل است که «اسنن گرین» همان جوانی که روحش چون روح مردی پیر و جهان‌دیده و باتجرب به ازو هم و بندار عاری است، به «پیزالد» و «پاس»

از نظر فکر نزدیک تر است تا به معاصران خود که نمایندگان آنان «فرانک نوریس»، «جاک لندن» و «ایتن سینکار» بوده و امید داشته اند که با نیروی کار و کوشش بشر را از بدبختی و سختی برهانند.

در واقع کشورهای متحد آمریکا با شور و هیجان و امیدهایی بزرگ وارد قرن بیستم میشوند پادشاهان پول از اتمال «مرگان» Morgan و «واکنر» Rockefeller و «کارنجی» Carnegie حسدی برای توسعه ثروت و قدرت خود قائل نیستند زعمداران سیاسی نیز به سر نوشت ملت‌های جوان که به آسانی و آسودگی بر جهان غلبه می‌یابد اطمینان دارند جوانان و پیروان افکار نو با سرمایه‌داری و آزادی نسبی از این سرمایه‌داری مخالفند افکار جدید نیز برای هر یک از دو نظریه دلائلی مینماید فراهم میکند مکتب داروین Darwinisme پروری قوی و نابودی ضعیف را قانونی طبیعی میدانند و «امپریالیسم» «کیپلینگ»^۱ بشر سفید پوست را حامی و پشتیبان تمدن می‌شناسند و رهبری و اداره نژادهای عقب افتاده را بر عهده او میگذارد بر عکس مکتب اجتماعی Socialisme ستم‌دیدگان را نوید میدهد که از سود ثروت‌ها و ممانین‌هایی که موقد بدست سرمایه‌داران

۱- Imperialisme - بمعنای خاص عقیده‌ای را گویند که موافق با امر اتوری باشد و بمعنای عام، فرضه‌ای سیاسی است که می‌خواهد در واقعیت را محکم در کند که انگلستان را به استعمارات خود می‌پیوندد و بر قدرت بریانی‌های کبیر می‌افزاید، و همچنین «مل به توسعه» و «چهارگیری» را نیز مسوول «امپریالیسم» نامید اینجا نعتی فارسی که برای آن غایب بی‌شمه‌ها باشد «مکتب چهارگیری» است.

۲- Rudyard kipling نویسنده و شاعر انگلیسی مولف در سببی (۱۸۶۵-۱۹۳۶) از بدیع و پرهیزبان و کاتب (کتاب جنگل و غیره) تجلی‌حس چهارگیری (امپریالیسم) نژاد انگلوساکسون است.

افتاد است بر خوردار خواهند شد پیروان هر يك از این دو مکتب آرزوهای بزرگ در دل دارند و امروز عصری شده است که بزرگان علم و ادب طرفداری آرمانی بزرگ را دین و آئین خود شناخته‌اند و با کار و کوشش حتی با زور و تعدی می‌خواهند بدان جامه هستی پوشانند از این نظر «نوریس» و «لندن» و «سینکالر» و دیگران از «عیب‌جویان» به همان شاهان سرمایه که با آنان مبارزه می‌کنند شباهت دارند چرا که این نویسندگان نیز مانند دشمنان خود صاحب عظمت و احترام‌اند

عیب‌جویان یا «مکریکرز» Mckrakers نویسندگان و خبرنگارانی را گویند که شغل و وظیفه خود را افساء معایب و مفاسدی دانسته‌اند که پس از پایان جنگهای انفصال در دستگاه اقتصادی امریکاراه یافته این معایب چنانست که معایب «پاناما» Ranama و سایر مفاسد افسانه‌های فرانسه در برابر آنها بسیار ناچیز است در کشورهای مسیح‌آمریکا، رشوه و اخذ وجه به تهدید و کلاه برداری چنان به سرعت و جان‌آکی بس می‌رود که نویسندگان ما آنکه بسختی با این قبیل کارها مخالفت می‌کنند باز بسیاری کسانی لب می‌کشند که بدین مهارت کلاه برداری و دزدی را پیشه خود کرده‌اند عنوان یکی از داستان‌های اجتماعی «درایزر» که او را نیز می‌توان در جمع «عیب‌جویان» شمار آورد «عول» است

بعثت معاصر بودن، نویسندگان تاریخ ادب امریکا حواسه‌اند که «نوریس» و «کرین» را هم‌نایه و هم‌مکر دانند ولی آنچه در این دو مشترک است همان معاصر بودن است حواد مرگ‌آیند و شاید بتواند علت اختلاف عمیق آنها را بیان کند «کرین» که از بیماری راز و نایوان بوده هیچ‌گاه روی خوشی و جوانی را ندیده است. «فرانک نوریس» (۱۸۷۹-۱۹۰۲)

که بر اثر ورم ضمیمه اعور (Apendicite) می‌میرد هیچگاه به ضعف و پیری نرسیده است از نظر نویسندگی « کرین » طبعاً از مکتب طبیعت پردازی پیروی میکند و از مکتب رماتیسم بیزار است اگر « هاولز » و « زلا » هم نمی‌بودند باز او در نویسندگی همین سبک را داشت، و شاید هم آثار ایندو را هرگز نخوانده باشد با ظهور « نوریس » مکتب طبیعت پردازی دنباله مکتب رماتیسم میشود و « زلا » آفریننده آن میگردد (کرین) هنروری است که مسائل سیاسی و اجتماعی را خارج از عرصه کار و هنر خود میداند (نوریس) مسائل هنری را مسخره میکند (که در بند سبک زیبایند ، در سال ۱۸۹۹ می‌نویسد ، عادیات نمی‌خواهیم ، طالب زندگی هستیم) و فکر او متوجه (بزرگ ، وحشتناک ، و مدهش) است .

میل به عظمت و طرح موضوع بزرگ او را به نگارش سه جلد داستان و میدارد که فقط قسمت اول آنرا (حیوان ناعمه) (۱۹۰۱) توانسته است پایان رساند این داستان میبایستی ماجرای گندم و کاشن آن در مزارع پهنای « کالیفرنیا » و حمل و نقل آن در نواحی بزرگ امریکا و مصرف آن را بوسیله جمعیت های اروپا ، بیان کند « حیوان ناعمه » شبکه آهنین امریکایی است که بوسیله سرمایه داران آزمند و دیوسیرت ، عوارض گمرکی کمربلندی بر بزرگان شجاع باختر نمیدان میکنند ، کتاب (حیوان ناعمه) کتابی است ، مسوخی و طولانی و خسته کننده که جزئیات را کاملاً شرح میدهد ولی نمود آن بسیار بزرگ بوده است « نوریس » حتی در فکر و روحیه فهرمانان کتاب های خود طریقه ای را پدید آورده است که در ادبیات آنرا بنام طریقه « سیاه » خواننده اند ، این طریقه را بسیاری در پس گرفته اند ، فهرمانان مرد داستان های « نوریس » صفائی

خشن و شهوی دارند و سخت لجب بازند ولی قهرمانان زن نیز دخترانسی
 فربه و گوشت آلودند که خوی حیوانی و عادات بشر اولیه را می پسندند
 بهترین کتاب او همان کتاب نخستین اوست بنام « ماک تک » Mc Teague
 این کتاب ماجرای پرهیجان مردی است که رفته رفته صفات پسندیده انسانیت
 را از دست میدهد، سرنوشت این مرد شاهدی غم انگیز از خونخواری و
 پلیدی اجتماعی است که سودپرستی را پیشه خود کرده است این کتاب
 وقایع را حقیقی تر از کتاب « حیوان ناعمه » توصیف میکند و منطبق نویسنده
 در آن قانع کننده تر است چرا که تنها به توصیف و شرح مناظر و قضایا
 اکتفا میکند و از خود عقیده و رایی نمی آورد.

بهترین نمونه نویسندگان مکتب « خوش بینی انقلابی » اپتن
 سینکلر « است اکنون مدت پنجاه سال است که وی پرده از روی زشتی ها
 و ناپاکی های اجتماع بر میدارد و توانگران و سرمایه داران را بترویج
 فساد و عیب عظیم و محکوم میکند و آنانرا ابدار می آویزد و به چهارمیخ
 میکشد و هنوز شجاعت خود را از دست نداده و امیدوار است که « بزودی »
 اسفزار مرام اجتماعی (Socialisme) عصر طلایی راهمراه خود بیارد
 وی در ۱۹۰۶ شهرت خود را با کتاب « جنگل » بدست می آورد که در
 آن باشدن و شهادت به استثمار فزاین کارگران بوسطنه ساهاان گوشت
 « شیکاگو » Chicago حمله میکند و سپس در کتاب « صرافان » ۱۹۰۸
 از روی نیرنگ، و معایب بانک بزرگ پرده بر میگیرد و در کتاب « پادشاه
 زغال » ۱۹۱۷ مفاسد شرکت های استخراج زغال سنگ و در کتاب « نفت »
 ۱۹۲۷ قدرت شوم شاهان نفت را گوشزد میکند شماره این کتابها بسیار
 فراوانست که بناچار از ذکر « چشمی پوشی » خلاصه دری هیتلر Hitler

و « مونیخ » Munich و ... را نیز از زخم زبان و خرده گری معاف
 نمیدارد هم اکنون نیز میدان مبارزه را ترك نکرده است و تبلیغات خود
 را دنبال میکند چرا که « سینکلر » اهل تبلیغات است و آثار وی نیز بصورت
 يك سلسله همچونامه است ، ذوق و استعداد او سرشار است و کتاب
 هایش نیز خالی از قدرت تاثیر نیست « روزوات » اول او را نزد خود
 میخواند و انجمنی برای تحقیق فراهم میکند و دستور میدهد برای حذف
 پاره از نکات زننده کتاب های « سینکلر » قانونی بگذارند با اینکار
 بحث در آثار « سینکلر » بعهدہ تاریخ واگذار می شود بیرون مرام اجتماعی
 کاملاً مضامین نیستند که وی مانند آنان باشد و نویسندگان نیز متفق اند
 که وی چندان ادیب و نویسنده نیست چرا که داستانهایش اخباری مغرضانه
 و تحقیقاتی است که يك جانبه انجام گرفته و از ابداع و عظمت فکر دقیق
 عاری است .

« جاک لندن » (۱۹۱۶ - ۱۸۷۶) نیز خود را پیرو مکتب اجتماعی
 میدانند ولی مخصوصاً هر ویج زندگی ابتدائی حیوانی است و این امر با
 عقیده پیروان مکتب اجتماعی ناقص دارد چون جوانی را با سختی و ناکامی
 گذرانده است سوگند میخورد که از اجتماعی انتقام سساند که او را به حمل
 رنج و مشقت واداشته است . از آنجا که خود در ننگدستی و ننداری بسر
 برده از زندگی همیران مضمونی آگهی دارد از آن گذشته چون خبر نگاری
 صادق است آنچه نوشته بدرسی بدان پی برده و آنرا شناخته است : دریا
 ورفاییها ، کوچه ، رودخانه - گرسنگی ، دستهای پوشیده از یخ آلاسکا
 Alaska ، مسافربهای روی سف و اکنها ، باده خواردی ، روزهای نوزده
 ساعت کار نموده ، همه اینها مناظر و مصائبی است که دیده یابد آنها گرفتار

آمده کتاب « مارتین ادن » Martin Eden (۱۹۰۹) که کوشش هائی ترسناک را نقل میکند که بیاری آنها ملاحی ساده در طی سه سال نویسنده ای شهیر میشود، سرگذشت خود نویسنده است کتاب « جان بارلی کرن » John Barleycorn داستانی واقعی و مؤثر از مجاهدات « لندن » با شراب خواری است ولی چون نویسنده ای نامدار میشود بی می برد که بهترین انتقامی که از جامعه باید بگرد آنست که جیب های خود را از پول پر کند از اینرو باذوقی که به نقل حوادث پر آشوب و ناگهانی دارد محبوبیتی بزود معاصرانش که تشنه احساسات تند و آتشین اند بدست می آورد و ترجمان این احساسات میشود

« جاک لندن » که برادر خستگی و افراط در سن چهل سالگی میمیرد آثاری فراوان از داستان و حکایت از خود بجا میگذارد مشهورترین داستانهای او یکی « ندای جنگل » ۱۹۰۲ و دیگری « گرگ دریاهاست » ۱۹۰۴ کتاب اخیر خونخواری و بیرحمی شیطانی يك ناویان را بیان میکند و کتاب اول سرگذشت سگی است بنام « باك » Buck که او را برای کشیدن سورمه به آلاسکا آورده اند ولی از دست بشر میگریزد و سردسته گرگان وحشی میشود، مانند کلیه سرگذشت های حیوانات، حکایت چنان است که احساسات و عواطف حیوانات را تا حدی نفاتی میکند ولی درنجه صحرای بیخزده و زغبت به استقبال خطر و جستجوی حادثه کوشش بسیار بکاررفته است علاقه نویسنده و مردم معاصرش بدین زندگی ابتدائی تنها بصورت ظاهر با علاقه نگذشته ای خیال انگیز و زیبا تناقض دارد، چرا که زندگی خانه بدوشی و جنگهای تن بتن و صحنای خشک و لم بزرع هنوز هم پناهگاه خیالی اجتماعی است که در آن ظاهراً

پول یگانه مایه زندگی است ولی در نهاد (لندن) زور پرستی و بی خبری از راز تمدنی سرشته شده است که در برابر مناظر با عظمت خود و پادشاهان پول و صنعت سرفخر بر آسمان می ساید: قهرمانان داستان های وی همگی هوس باز و عاشق پیشه اند و چون حس خودپرستی یگانه محرك آنان است برای ارضاء تمایل خود بهر حيله که باشد زاهی بدست می آورند بسی آنکه به شکنجه وجدان و پشیمانی گرفتار آیند، آنکه قوی تر از همه است شاهد پیروزی را در آغوش میکشد چه میتوان کرد. قانون جنین است فلسفه قهرمانان «درایزر» نیز جز این نیست خودخواهان او با «لجبازان» «جاک لندن» از نظر نژاد و تبار برآوردند تنها اختلاف در اینست که برای احراز موفقیت عضلات خود را بکار میبرند و آنان رشوه (تاجر پول غول) با آدمکشی (حادثه غم انگیز امریکائی) را وسیله نیل به مقصود قرار میدهند.

۹- هنری جیمس (Henry James) ۱۸۴۰ - ۱۸۶۴

«هنری جیمس» نویسنده ایست که از نظر فکر و عقیده خود فرد است آرزوها و تمایلات قرن در افکار و عقایدش یافته میشود ولی او بدانها جنبه ای بسیار عالی داده است.

«جیمس» چنان از زندگی امریکائی بیزار میشود که از وطن بطیب خاطر مهاجرت میکند و مس در ۱۹۱۵ ناهیت انگلستان را می پذیرد ولی آنچه در آن گریزان است شرائط اقتصادی و اخلاقی نیست چرا که از همان آغاز جوانی از دستبرد احتیاج دریناه است و بیغویی میتواند زندگی خود را روف عشقی کند که بهر دازدی از بیعدالتیهای اجتماع گزندى ندیده ولی چون هنرور است از عقیدان هنر رنج برده و چون از نظر اخلاق و منش اسرایی است عقیدان محیطی که مانند گذشته اشرافی باشد او را

بفرار و مهاجرت و اداشته است جیمس در این باره مینویسد

(گل هنر جز در خاکی بر هم انباشته نشکند تاریخ بسیار لازم است تا کمی ادیبان بوجود آید)

فقط در انگلستان میتواند آن خاکی را بیابد که بر اثر گذشت قرون بر هم انباشته گردیده است فقط در آنجا است که رایج انجمنهای ادبی و هنری بمشام میرسد و آن الفبا قدیم یافته میشود که وی مشتاق آنهاست.

ولی با این همه «جیمس» خود نیز واقع بین است مهاجرت وی از وطن برای فرار نیست و آنچه در کتاب خود نقاشی میکند قسمتی از اجتماع امریکایی است، آن قسمت از اجتماع که مردم آن توانگر و بیکار یا عبارتی دیگر منحط و فاسدانند و مدتها در اروپا ممانند (غالباً وی رفقای امریکایی خود را که در اروپا هستند برای موضوعهای کتاب خویش انتخاب میکنند) ولی کاملاً امریکایی هستند وی این قسمت را با علاقه‌ای که به درستی ودقت دارد، نقاشی میکند چرا که آرزوی او آنست که دامنه تحقیق را از صفات کلی و عمومی بالاتر برد و بکشف صفاتی دست یابد که اشخاص را با یکدیگر (مفازت) میکند،

واقع بینی او از این هم دقیق تر است مانند (زلا) مینخواهد دامنان هایی علمی بنویسد ولی عمیقاً در باره علم با آنچه (زلا) می‌اندیشد تفاوت دارد بنظر (جیمس) (علم) برای نویسنده آن نیست که در ادیبان از علم پزشکی یا سیمی بحث کند بلکه باید تجربه و تحلیل ادبی را به صورت علم در آورد، هر موضوعی که باشد مشکلی پس می‌آورد که باید محل آن همت گماشت مثلاً.

وضع یا منظره‌ای را در نظر می‌گیریم و می‌پرسیم عکس العمل قهرمانان داستان در برابر این وضع چیست؟ این عکس العمل‌ها باید بخودی خود فاش شوند بی آنکه نویسنده در این باره مطالبی اظهار کند خواننده از خلال تجزیه و تحلیل دقیق عواطف و احساسات و زیرسشهایی که قهرمانان از خود میکنند و همچنین از مطالعات و کنایات و اشارات آنان باید بکیفیت و ماهیت این عکس العمل‌ها پی برد قهرمانان کتابهای جیمس زیاد حرف می‌زنند و بدیبهی است هر که حرفی می‌زند افکار و عقاید خود را می‌گوید قهرمانان تاریخ یا حادثه‌ای در زندگی خود ندارند و نمیتوان وقایع زندگی آنان را بصورت پرده تمایش در آورد از اینرو شکست (جیمس) و امثال وی در عرصه تمانساخانه قطعی است چرا که همه لطف و زیبایی در تجزیه و تحلیل روحی قهرمانان داستان نهفته است جربان وقایع بطور منظم آغاز و انجامی ندارد بلکه بهم پیچیده است و به صدف حلقه حلقه حلزون شباهت دارد.

این قهرمانان مردمی دانا و تربیت یافته‌اند که چون فراغتی دارند میتوانند در باره تجزیه و تحلیل روحی به بحث و تحقیق پردازند و خواننده امروزی که از اجاط فکر و علم متوسط باشد، بخاطر همین امر آنان را زمانی دیگر و جهانی دیگر معاق میداند. شگفت انگیز است که کسانی که نه شاعرند و نه فیلسوف بنوانند کمال لوح سینه و آئینه خیال را از افکار معمولی بپردازند و همه وقت و وجود خود را وقف حل مشکلاتی کنند که بطور بسر معمولی بسیار آسان است چرا که هیچگاه ذهن و اندیشه وی قادر بطرح اینگونه مسائل نیست.

شاعر جیمس احساس و عاطفه ساده و بسیط وجود ندارد و هیچ

عکس العمل روحی ذاتی و بدون علت نیست وی تجزیه و تحلیل روحی را تا آخرین حد ظرافت و دقت دنبال میکند و عجب تر آنکه برای اینگونه تحقیقات روانشناسی سبک بسیار زحنا ولی بیچیده و درهم (والتر پاتر) Waiter Pater را بکار میبرد، مانند (والتر پاتر) وی نویسنده‌ای اصیل و برجسته و استادی مسلم و هنر وری نابغه است و خون او هیچگاه مشتبهات ابتدائی خواننده را بیدار نمیکنند مسلماً چیزی نخواسته است که محبوب عامه گردد و داستانهای هیجان انگیز بنویسد ولی بخوبی در کار خود موفق شده است عکس العملی که در برابر عادت سه تن پروری و تبلی عامه نشان میدهد آنست که داستانهای غم انگیز ویر حادثه مینویسد از آنجا که (جیمس) هنر وری است که برای هنر زنده است زندگی خود را وقف نویسندگی کرده از اینرو آثار وی بسیار فراوان است از قبیل حکایات و داستانها و تحقیقات انتقادی، خاطرات، مکاتبات که از نظر احساسات و عاطفه همه پسندیده و مؤثرند بخواننده ای که بخواهد آثار (جیمس) را بخواند اندرز میدهیم که قرائت خود را آغاز کند با حکایاتی از قبیل (دیزی میلر) Daisy Miller (دیانش برپا) یا (میدان واشنگتن) The pension Beaurepos یا Washington Square سپس داستانهای بردارد از قبیل (رودریک هودسون) Roderick hudson و (چهره‌های ناتو) و پس از آنکه به وجود ایمان و انسیافی کافی در خود مطمئن نباشد از خواندن کتابهای (سفر) (کاسه زردن) (مالهای کیوتر) خودداری کند چه ممکن است کافر و طاله گردد (جیمز) خود نیز به تدریج به زنده نهایی خویش که تجزیه دقیق (از نظر روانشناسی و فلسفی) باشد رسیده است وی هنگامی که نگارش آن

قسمت از آتشش میبرد از دگر روشن و ساده نوشته شده اند از این روش صادقانه پیروی میکنند مخصوصاً در حکایات خود چرا که در طرح و نگارش حکایات است که نبوغ وی بهتر از هر جای دیگر میتواند تجلی کند (۱) داستانهای او نیز بطریقه حکایاتش نوشته شده ، یعنی دسته‌ای محدود از بازیگران و یک وضع مشابه ، وقایع داستان را تشکیل میدهند با این تفاوت که بجای آنکه منظور خود را در تود یا صد صفحه بگوید در پانصد یا هفتصد صفحه میگوید .

شهر در پایان قرن نوزدهم

شعر امریکائی در پایان قرن نوزدهم دچار وقفه‌ای میگردید شعرای خاور همه را بتقلید کور کورانه و خام از استادان انگلیسی می بردازند و پیوسته گفته‌های « کیتز » (۲) و « سوین برن » (۳) و « تنی سن » را واگو میکنند و شعرای باختر را خوار و ناچیز می گردند این شاعران نیز بدنبال « ریت من » عناصری تازه در شعر وارد می آورند (و بهمین علت است که ما در بازه آنان بحث خواهیم کرد) با آنکه در پایان کار بر شاعران انگلستان جدید که بنوع خود آنانرا علت تقلید از شعرای انگلستان تحقیر می کنند برتری میبایند

« جو کیوم میار » Joaquim Miller (۱۸۴-۱۹۱۳) شاعر نپشتی

- ۱- بدو سرداران دانشمندی هیالی داستان « پیچ میخ » را توصیه میکنم که در نوع خود بسیار شاهکار است
- ۲- « John Keats » شاعر انگلیسی متولد در « مین ستری » (۱۸۲۱-۱۸۹۵) مرآتنده آثاری بسیاری در کس « اندی من س » ، « قصائده » و غیره
- ۳- Charles Swinburn شاعر انگلیسی و متولد در لندن (۱۹۰۹-۱۷۳۶) سراینده « اشعار و دعائیه » و « سرودهای سحری ».

است که از خاور بباختر پیش می‌رود در عصر خود از سرزمین انگلستان شور و غوغایی در امریکا می‌افکند آثارش را در کشور خود نمیتواند بچاپ رساند ولی «اشعار اقیانوس آرام» که در سال ۱۸۷۱ در لندن انتشار می‌یابد سبب میشود که مردم انگلیس او را یکی از نوابع زمان جدید و بهترین شاعر امریکائی بدانند وی مناظر عظیم «روچز» Rocheuses و دشتهای بارور و خرم «کالیفرنیا» را با لحنی حماسی بر سینه نظم میکشد ولی با سبکی مطمئن از «ویت من» جز روانی سبک و بدبینی رافرا نگرفته است تناسب و هم آهنگی را هیچگاه مراعات نمیکند بنظر اروپائیان وی چنانکه باید «امریکائی» نیست و بعفیده ساکنان ماوراء اقیانوس اطلس، مقلد مسخره آمیز اروپاست

در همین سال یعنی در ۱۸۷۱ در «سان فرانسیکو» کتاب «قصائد

کنت نشین پاریک» Pike county ballads تألیف «جان هی» John Hay و کتاب «اشعار خاور و باختر» تألیف «برت هارت» Bret harte منتشر میشوند این دو شاعر توانسته‌اند یکی از آرزوهای «امرسن» جاسه هستی بپوشاند یعنی بکار بردن زبان و اصطلاحات میکده‌ها و خرابان بالا اقل نمل این اصطلاحات بزبان نیمیراب خویش در اشعار خود و لگزدان و قماربازان را چنانکه عادت و شیوه آن است، تکلم و امیدارند و حکایاتی از زندگی کارگری و شرابخواری و قماربازی آمان نمل میکنند از نظر فن شعر، هیچ ابتکار و تازگی در این اشعار دیده نمیشود ولی مانند سبک نویسندگان کلاسیک شمالی موزون و خوش آهنگ در آنها میتوان یافت و فایع منقول در این اشعار دلنشد و عاالماً سرگرم کننده است ولی بزودی بکنواخت و ملال انگیز میشود حتی اگر بتوان لغت شعر را بکار برد آیا

میشود که این اشعار را برجسته و فرادانیم، ولی آنچه اهمیت دارد از یکسو تهوری است که مایه شگفتی انجمن های ادبی شهر «بستان» میشود و از سوی دیگر موفقیت آئی «برت هارت» است، راز بزرگی و اهمیت این دو واقعه بدین امر بستگی دارد که این دو شاعر، حس آزادی را در نهاد شاعران جوان بیدار کرده اند. از این پس شعرا می توانند رشته سنن و عادات را از هم بگسلانند نه تنها که حفظ این سنن بسیار مشکوک و گران است بلکه با اینکار ثروتی نیز بدست می آورند چرا که کشور های متحد امریکا سرزمینی شده است که شعر در اینجا خریدارانی فراوان دارد.

«هارت» و «هی» پروانگی فراوان داشته اند ولی همه برای اینکه به این دو استاد تشبه جویند فقط بنوعیض لهجه های محلی و اصطلاحات عامیانه پرداخته اند تا آنجا که زبان سیاه پوستان را نیز بکار برده اند هنگامیکه لطف و ریاضی آئین نوروت کهپنگی بخود میگیرد ادبا بدین نکته واقف می شوند که نخستین بجای استعمال و آردی واقعاً برای شعر راه و رسمی تازه نیآورده است و این نوع شعر رفته رفته بر اثر بی اعتنائی شاعران آرمین می رود و بسیاری از شاعران براعی باز می گردند که گذشتگان آن را پیموده اند.

در این باره چهارین را میتوان نام برد که استثنائی برجسته هستند از ایقرار «ویلیام وان» William Van، «مودی» Moody، ادوین مارکام Edwin Markham، «اسفن کرین» و کمی بعد «آئی» A Robinson در این جمع وارد میشود این چهار از پروان مکتب طبیعت برداری هستند که در همان وقت زمان امریکائی را بوجود می آورند و بازگی و ایسکاری که دیده می شود است که شعر آنان

انتقادی هجو آمیز از اجتماع است «مودی» در قصائد و مخصوصاً آن قصیده‌ای که «مربوط بسربازی است که در جزائر فیلیپین بظاڪ ابتاده» (۱۹۰۱) کشور خود را بجهانگیری منہم میکند و «مار کام» در کتاب «مرد با کج بیل» که در ۱۸۹۹ «سان فرانسیسکو» چاپ شده، بسخنی بر وضع طبقه رنجبر که بر اثر ترقی صنعت بوجود آمده است حمله میکند.

«کرین» و «رانسن» نیز نقادانی روشن روان و دل آگاہند و بشدت از اجتماع انتقاد میکنند ولی انتقاد آنان هیچ جنبه سیاسی ندارد و به دستورهای اخلاقی بیشتر شبیه است آنچه تازگی دارد همان فن و روش آنانست بجای آنکه اصطلاحات شعری متداول با انفاظی منطقی را بکار برد چنانکه هر روز سخن میگویند اشعار خود را می‌سرایند و بدین طریق با شاعران خاور و باختر مخالفت میکنند و بخاطر دل‌بسنگی که با صور خالص شعری و ظرافت و مخصوصاً عفت‌قلم دارند از مکسب «ویت من» کناره میگیرند زار اختراع و ابتداع افکار نورانی مردم می‌آموزند و استهزائی ظریف‌زا جانشین لاف و خودسنایی میکنند.

«رانسن» (۱) بخاطر عارفه‌ای که به موضوع‌های عادی و زندگی اشخاص، معمولی دارد و همچنین از نظر وزن و هم‌آهنگی شعر کوشش‌هایی را بیاد می‌آورد که (وردسورث) (۲) برای رها کردن شعر از رنگارنگی

(۱) کتاب «شهر بائیں رودخانه» ۱۹۱۰؛ و کتاب «مرد در راه حنك باخدا» ۱۹۱۶

(۲) William wordsworth - شاعر انگلیسی مولد در «کو کو» -

منازل (۱۸۵۰-۱۷۷۰) رئیس مکسب «لاکسب» Lakiste

Lakiste - به شاعرانی انگلیسی گفته میشود که به‌سبب این نام

عبارتندار «وردسورث» «کالریج» «سائوئی» Southey این شاعران

در ناحیه دریای و اقیانوس در میان عربی انگلستان ساکن بوده‌اند و بجای می

رغم‌آید و وجه انتشار آن نام شاعران دیگر است که به توصیف طبیعت و زندگی

حیوانات و گیاهان در آن دارند.

و تصنع بکار برده است و بی شعرش بجای آنکه مانند شعر (وردسورت) احساساتی باشد تلخ و غم‌انگیز است « اسفن کرین » بیش از هر هجوسرا است (خوانندگان سیاه ، ۱۸۹۵ جنک خوب است ۱۸۹۹) شعرا و بر اثر زندگی و تشبیهاتیکه دارد پیش در آمد اشعار شعرای (مستعار) Imagiste و شعرای جدید بشمار میرود

با اینهمه شعر (کرین) از لطیف و زیبایی عاری است خود شاعر نیز از نظر شعر به افتخاری نرسیده است که برابر باشد با افتخار پیشرو و بزرگ شعرای (مستعار) (امیلی دیکنسن) Emily Dickinson (۱۸۸۶ - ۱۸۳۰) که اشعاری چند سال پس از مرگ ویس از شهر مس بچاپ میرسد آواز وی مخصوصاً پس از جنک اول جهانی در جهان بلند میگردد یعنی هنگامیکه شعرای «مستعار» او را از خود میدانند

این شاعر که در خانوادگی « بورین » دنیا آمده و نشو و نما یافته است تقریباً همه عمر را با کتاب‌های مرجح خویش که آنرا (کینز) و (شکسپیر) باشد بسر می برد مانند سایر شاعران امتیاز و مدیریت در زمانه را می گیرد و احساسات خود را با صوت و آهنگ ساده و شیوا و مؤثر بیان میکند بی آنکه تابع و منفه و صورتی از شعر باشد به روح ذاتی و آتش هنر یگانه راهنمای اوست بدین طریق در حدود صد و سی و هفت شعر کوچکت میسر آید که از نظر تأثیر روانی و لطیف و دقت احساسات کم بطیر است موضوع اشعار تازه و نو در آمد نیست ولی در بیان آنها چنان صداقت و طرافت و هیجوت گویی را بکار می برد که با همه کینگی ، صوری و تزویر بخود میگیرد شعری طولانی و غرا نیست و همین امر سبب میشود که شاعر آن دوره (۱۹۲۰-۱۹۱۵) او را پیشرو مسکی جدید شمانند چرا که این شاعران اثر اشعار طولانی که ناقل واقعه

باشند بیزارند ولی با اینهمه بر اثر امتحان لغات زیبا و استعارات دلپسند و دقت توصیفی یا روانشناسی و تلفیق افکار بلند، گاهی به عمق مطلب دست مییابد بسیاری از اشعار کوچکش بصورتی ناتمام مانده‌اند ولی فراوانند اشعار کوچک او که چون گوهری درخشانند و لطف و شدت هیجان آنها بنسبت عکس شماره ابیات است

فصل پنجم

نویسندگان معاصر

۱- (ادیت وارتن) (۱۸۶۲-۱۹۳۷) Edith Wharton

خانم (وارتن) شاگرد جیمس و از زمره آن نویسندگان تقریباً نادری است که برای اعاشه بیول کتابهای خود نیاز نداشته‌اند و آنچه از ظواهر برمی آید اینست که از جهان جز برگزیدگان اجتماع را شناخته است و در محیط اشرافی انگلستان جدید بدنیاً آمده و هیچگاه از آن خارج نشده است اگر بدین امر این نکته را بیفزاییم که در همین اجتماع توانگرانی نازه‌میان آمده و در نتیجه تفکر طبفه زنجیر افنداده‌اند و هم چنین اگر انقلابانی را یاد آور شویم که بر اثر جنگها روی داده است در نخستین وهله موضوع داستانهای این نویسنده کهنه و منسوخ بنظر می‌رسد اگر در این داستانها جز اشخاصی را نه بینیم که نام و ناهار میدهند و آنها در بند آند که بدانند (چه میشود) و فقط به ماجرای احساساتی خود می‌اندیشند از خواندن سرگذشت آنان چشم می‌پوشیم ولی در داستانهای (وارتن) بیش از این یافته میشود نخصت آنکه طرح آنها بسیار زیبا و دلاور است و سبکی روشن و آبکاری نوشته شده‌اند که تمام قدرت زنانه در آن بکار

رفته از آن گذشته این داستانها ناقوس مرگ جهانی را می نوازند که به (جهان اشراف) معروف است ابهام و وهم و پندار را در آنها راه نیست و قهرمانان داستانها نیز آمیدی در زندگی ندارند شورشیان طبقه رنجبر از خیل (نوریس) و (یتن سینکلر) امید داشته اند که توزیع مساوی ثروت مایه خوشبختی افراد گردد ولی وی توانگر است و از زندگی اشرافی و توانگری بستوه آمده و چون زن است اشتیاقی سوزان بداستانهای عشقی دارد ولی از آنجا که واقع بینی را همیشه کرده میداند که عشق جز خواب و خیالی بیش نیست: زنان کتابهای وی چشم بر راه مردی هستند که جز گردن بند مر و ارید و اطاقهای حمام هدیه های دیگر برای آنان می آورد ولی شوهران جز آنچه با پول میتوان خرید چیزی را برای ارمغان ندارند برای جیمز هر یک از آثارش مسئله ای مشغول کننده و موضوعی است که بر حسب استعداد و ظرفیت وی درخور تجزیه و تحلیل اند و وی نیز مانند مور و اشباق یا کاساد آزمایشگاه بتجزیه و تحلیل آن می بردارد آنچه (ادیت وارمن) مینویسد در واقع داستان شکنجه های روحی خود اوست.

ازایر و وی نخستین نویسنده عم انگیز بدینسان جدید است که آثار «دس پاس» و (فلکتر) را خواننده وی از جهتی دیگر نیز بدین نویسنده گان شباهت دارد و آن طعیان وی علیه عادات و عهده های بورسین هاست اگر واقعا وی از فقدان طبقه ای می نالد که برای فرا گرفتن علم و ادب و توسعه فکر و ذوق و بحث و مکالمه و قرائت کتب فراغتی داشته است و پاهنوز اگر از عالم تجارن و بول و مطالعات مربوط ببول بیزاری میجوید. باز میداند که آداب و رسوم و مقررات طبقه اجتماعی او را بخاموشی محکوم میکند اگر ما در جهانی بسر میگردیم که در آن اشخاص مانند لعبتگان جز سر و لباسی نمیدانند، محملی نداشت که زنان داستانهای (جیمس) و زنان